

Nulägesanalys 2022

Barn- och utbildningsnämnden

Kommuner är huvudmän för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare och fritidshem, om inte annat följer av 4 §. Skollagen 2 kap § 2

Jämförbara – strukturellt liknande kommuner

Liknande kommuner som Arboga 2022				
	<u>Förskola</u>	<u>Fritidshem</u>	<u>Grundskola</u>	<u>Gymnasieskola</u>
	Flen	Heby	Askersund	Hagfors
	Hedemora	Oxelösund	Båstad	Lekeberg
	Mönsterås	Smedjebacken	Degerfors	Lilla Edet
	Osby	Tibro	Hagfors	Lysekil
	Tjörn	Tomelilla	Kramfors	Tanum
	Vara	Vara	Olofström	Tidaholm
	Vimmerby	Åtvidaberg	Orust	Tjörn
Arboga Skattesats	22,41			
Genomsnittlig skattesats i respektive grupp	22,11	21,88	22,08	22,09

Förskola

Förskolan är en egen skolform sedan 2010. Innehållet i förskolans utbildning styrs av 33 målområden och 51 riktlinjer i förskolans läroplan.

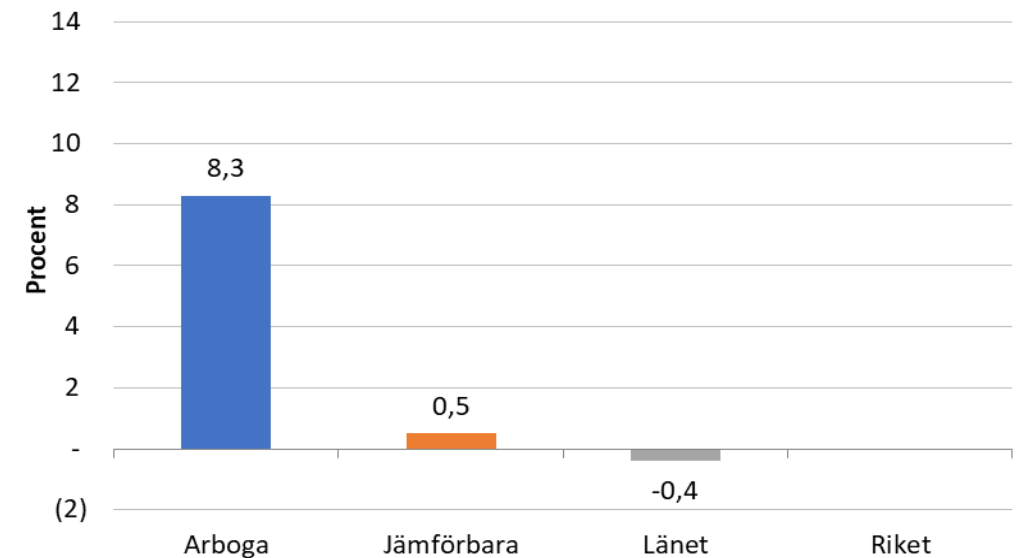
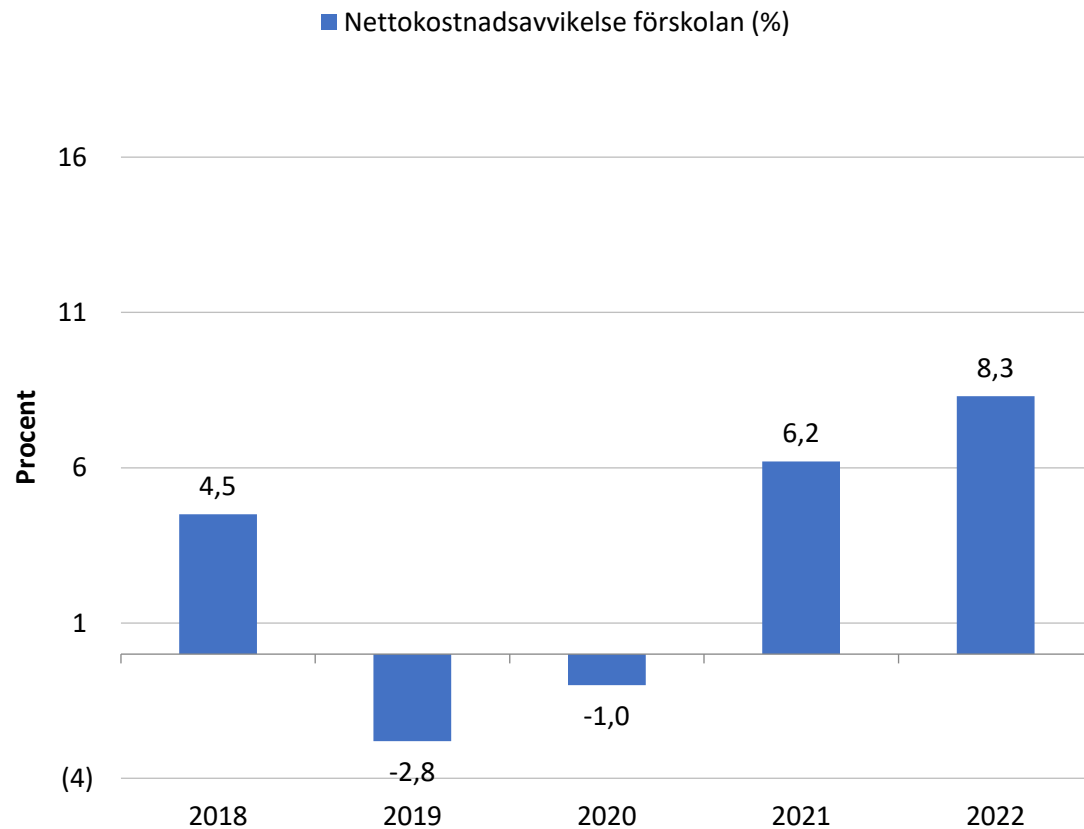
Det är den legitimerade förskolläraren som ansvarar för undervisningen

Leken är en grundsten har en central plats i utbildningen där omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Utbildningen ska lägga grunden för den första delen av det lärande som fortsätter resten av livet.

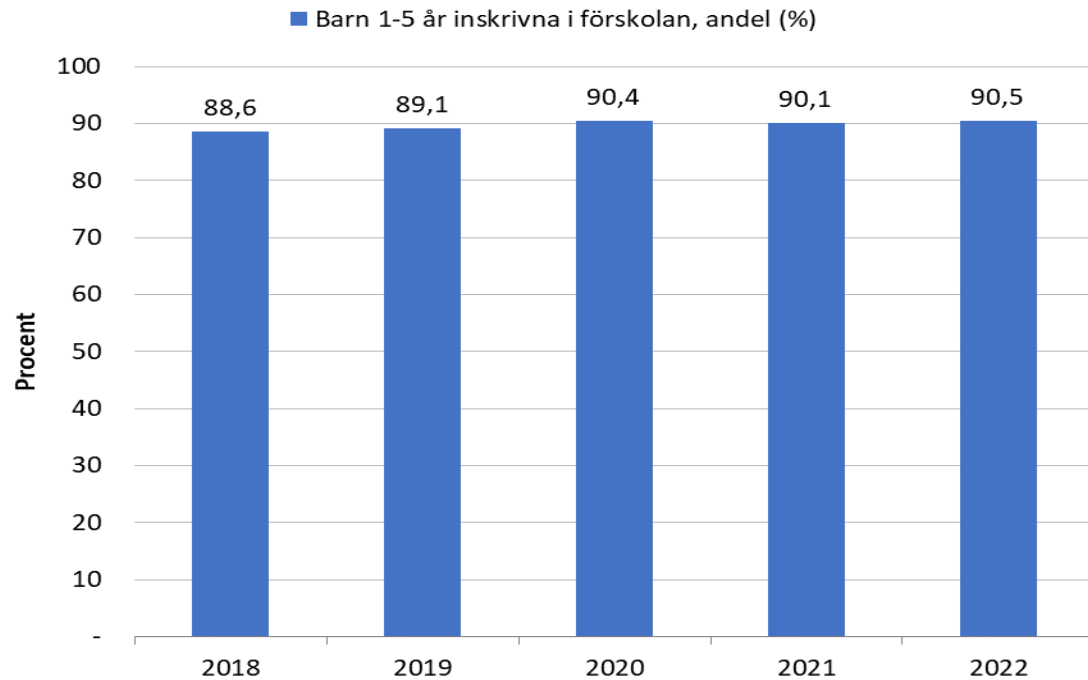
Nettokostnadsavvikelse förskola

- Kommunen bedriver barnomsorgen till en kostnad som överstiger förväntad nivå med 8,3 procent. Skillnaden motsvarar ca 8 miljoner kronor.
- Förklaringen till avvikelsen mot förväntad kostnad beror på bland annat högre lokalkostnader än vad som är förväntat i jämförelse med andra samt den höga inskrivningsgraden.

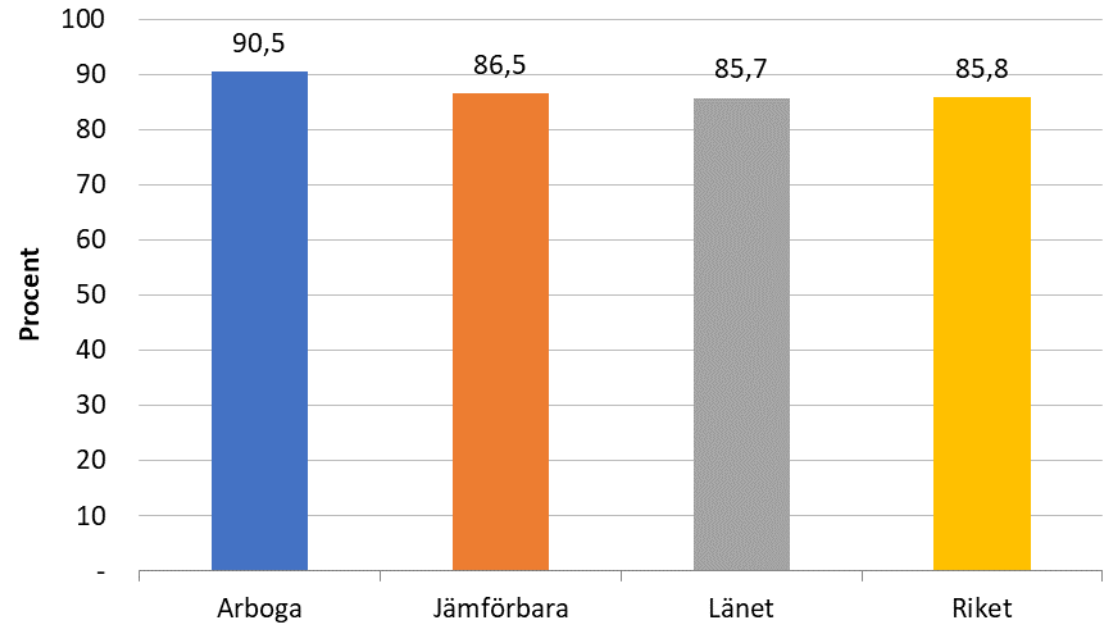

Andel inskrivna barn i förskolan

Inskrivningsgraden i förskolan är fortsatt hög och stiger en aning.

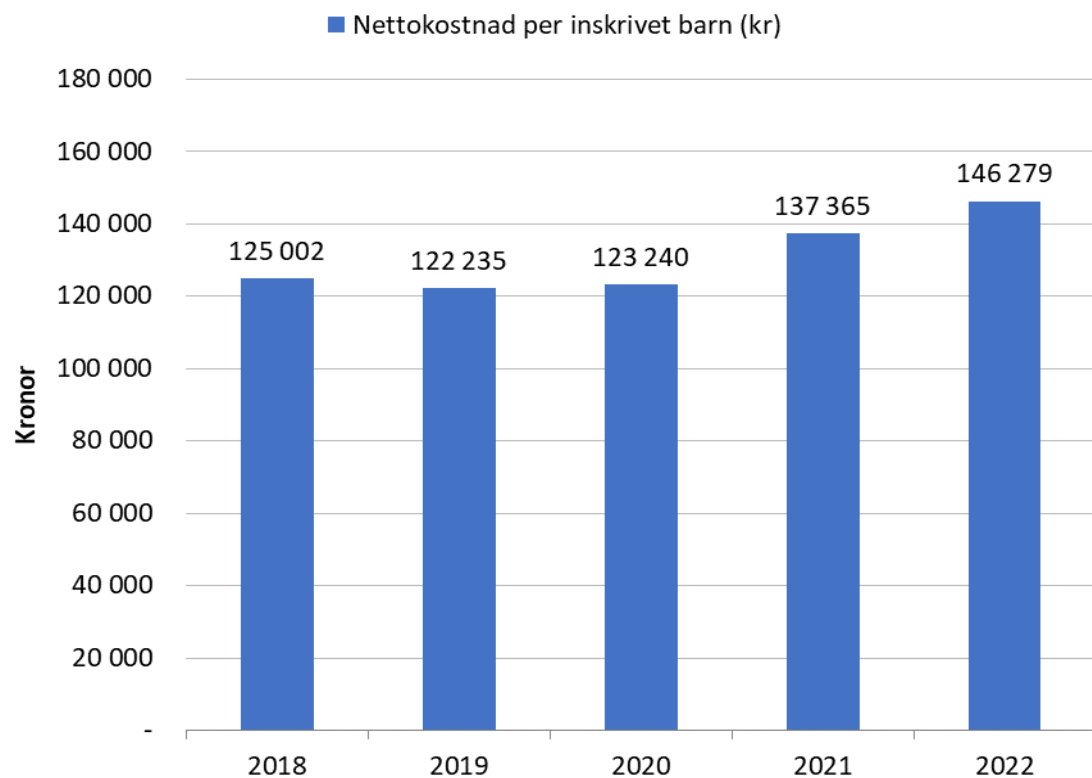

Inskrivningsgraden i Arboga är högre än i alla jämförelsegrupperna

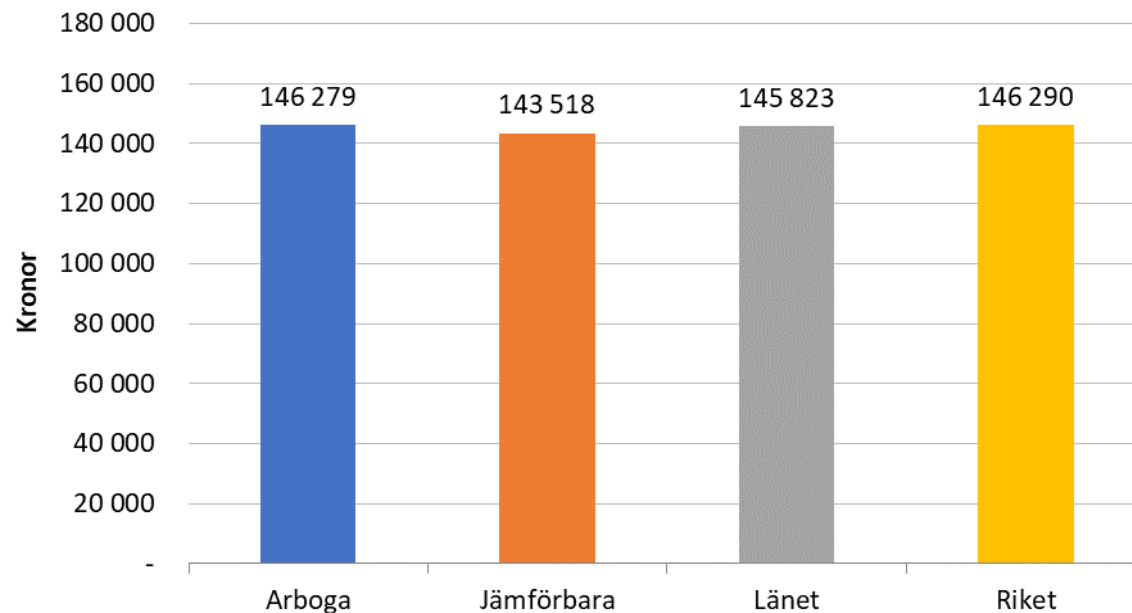

Nettokostnad per inskrivet barn

Kostnaden avser samtlig regi. Kostnaden innehåller således både ersättning till enskilda aktörer och kostnaden för den egna regin (lokaler, förbrukningsmaterial etc). Kostnaden har ökat sedan föregående år och det beror på högre lokalkostnader, och högre kostnader för övrigt

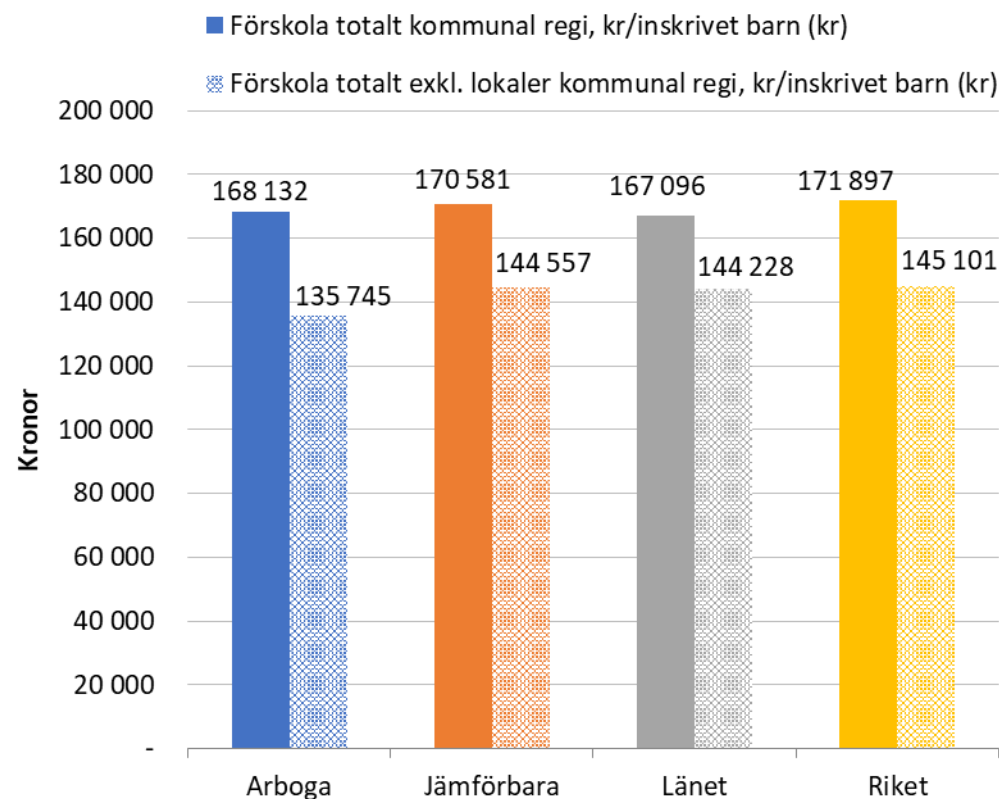
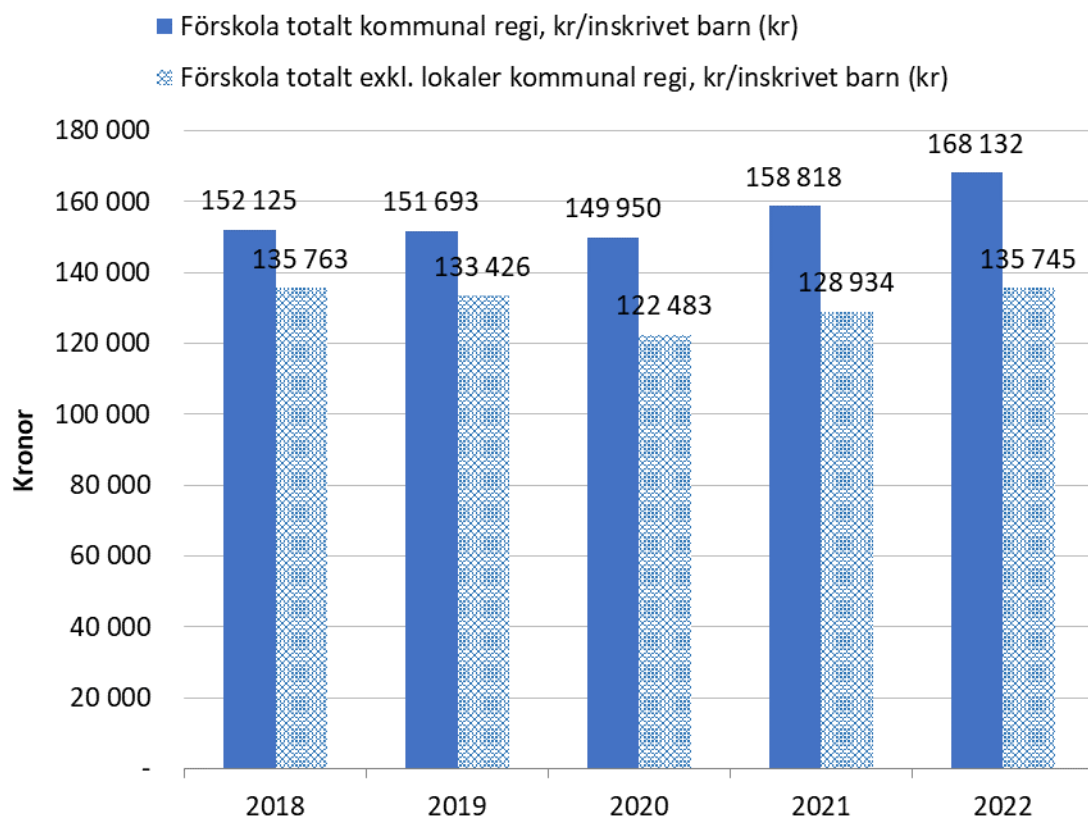
Kommunen redovisar en kostnad per inskrivet barn i förskolan som är högre än i jämförelsegrupperna. Lokalkostnaderna påverkar mycket här samt personaltätheten

Kostnader förskola med och utan lokaler

Arbogas lokalkostnader för förskolan har ökat sedan 2018

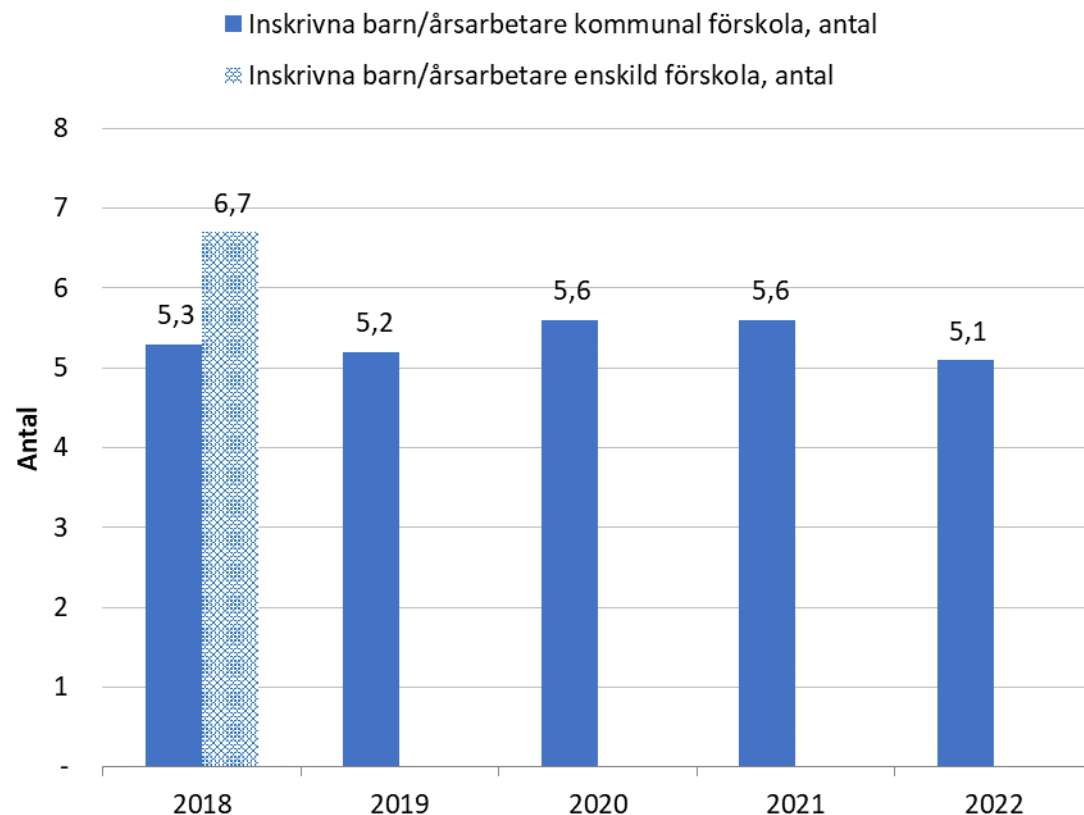
Arboga har högre kostnader för lokaler i förskolan än jämförelsegrupperna men lägre kostnader för övrig del av verksamheten.

Inskrivna barn per årsarbetare

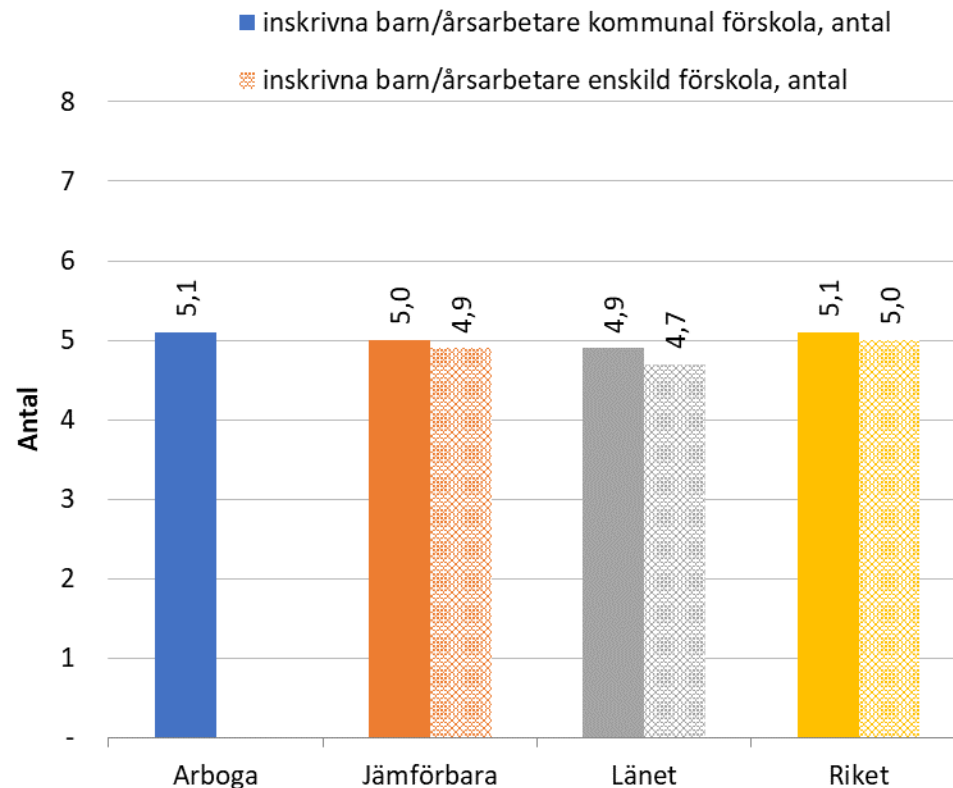
Personaltätheten har ökat något vid mätdatum 15/10.

För den enskilda förskolan saknas offentlig statistik från år 2019.

Personaltätheten i den kommunala förskolan i Arboga kommun är lägre än jämförbara och länet men på samma nivå som riket..

Eftersom statistik saknas för Arboga kommun år 2021 för den

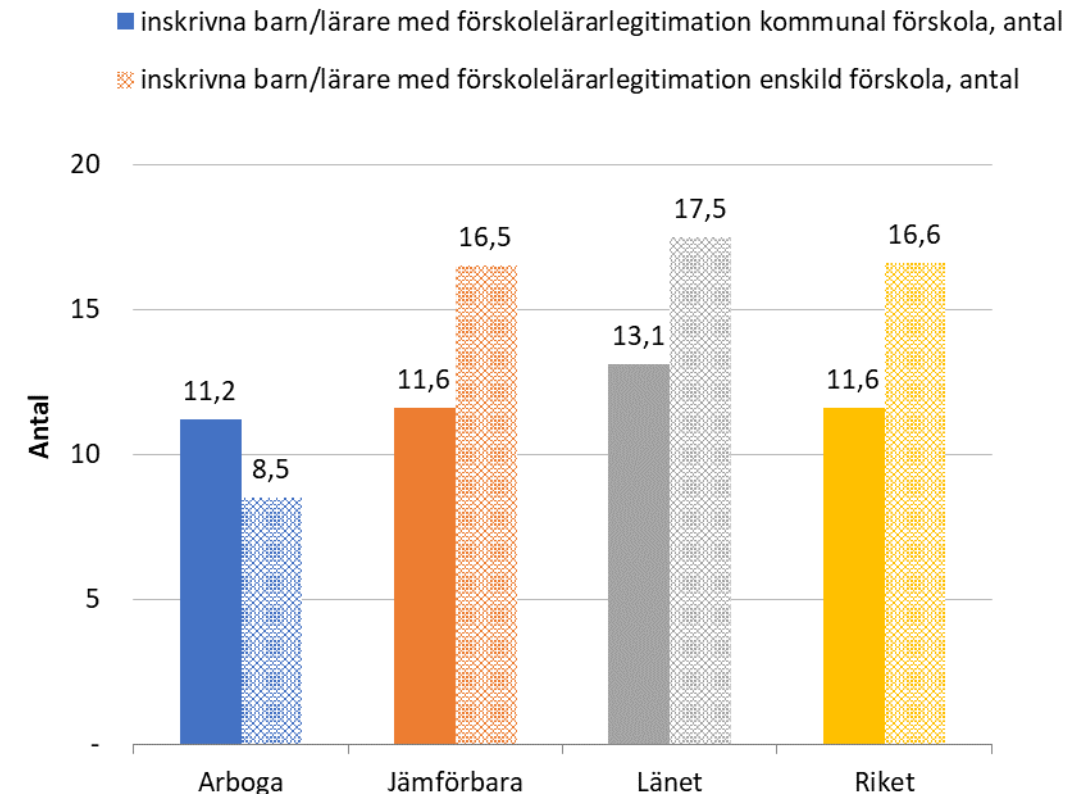
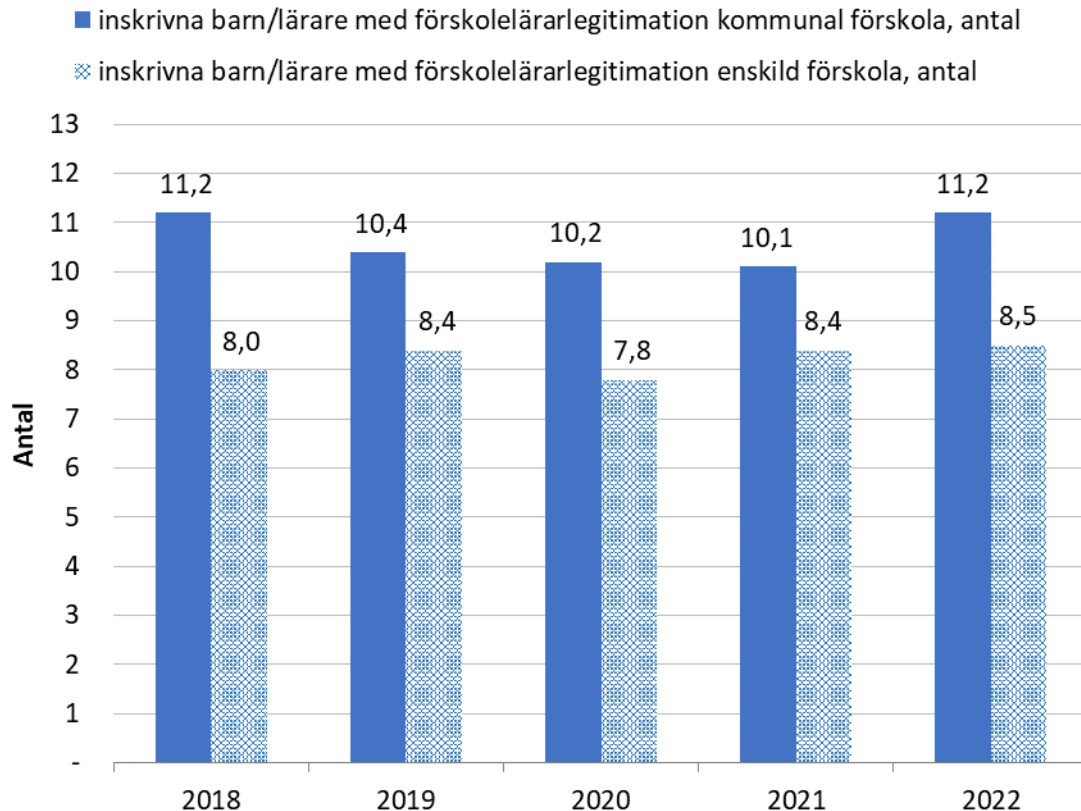

Antal inskrivna barn per lärare med förskolelärarlegitimation

Antalet inskrivna barn per lärare med förskolelärarlegitimation har ökat och är fortsatt högre än i enskild regi.

Antalet inskrivna barn per lärare med förskolelärarlegitimation är lägre än övriga jämförelsegrupper.

Förskola - Sammanfattning

Arboga kommun bedriver verksamheten till en högre kostnad än vad som förväntas utifrån kommunens struktur och genomsnittlig ambition och effektivitet.

Sammantaget uppgår avvikelserna till 8 miljoner kronor

Kommunen redovisar en kostnad för förskola som är aningen högre än jämförelsegrupperna.

Personaltätheten i de kommunala förskolorna ligger på en lägre nivå än jämförbara och länet men på samma nivå som riket.

Antalet inskrivna barn per lärare med förskolelärarlegitimation är lägre än jämförelsegrupperna.

Grundskola

Grundskola är den skolformen där elever lär sig grundläggande kunskaper, bland annat läsande, räknelära och orienteringsämnen.

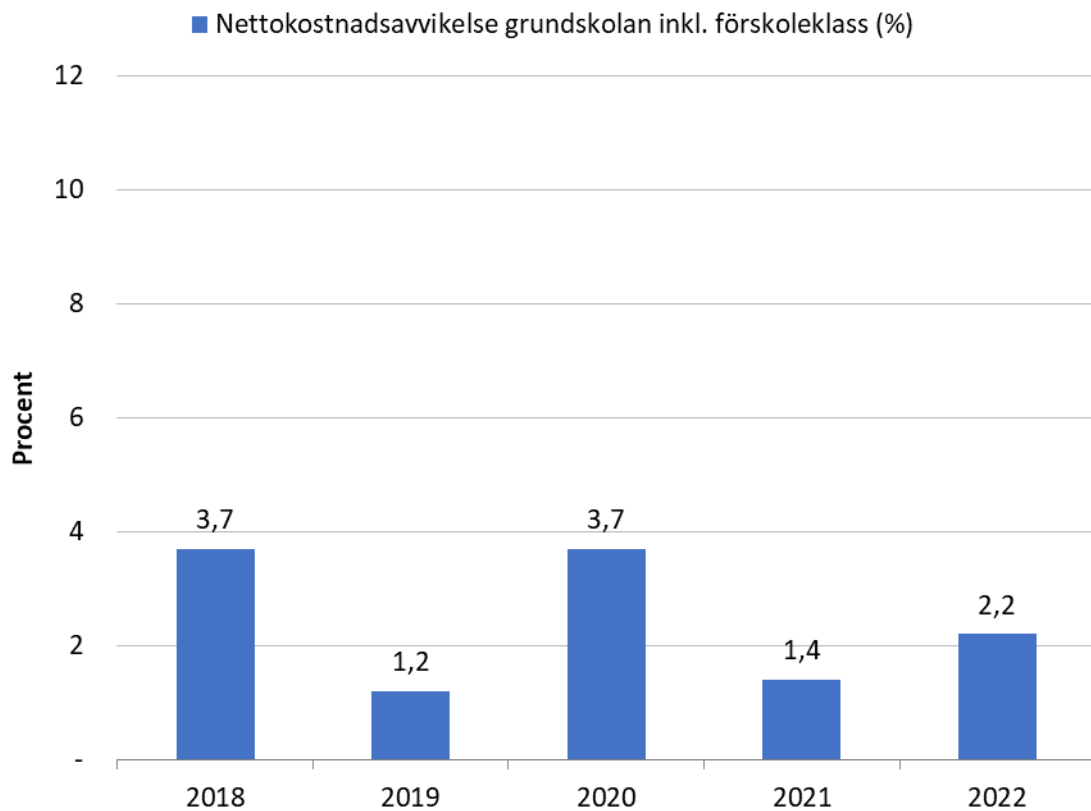
I Sverige börjar barn i grundskolan vid sex års ålder.

Utbildning i grundskola är lagstadgad i form av skolplikt.

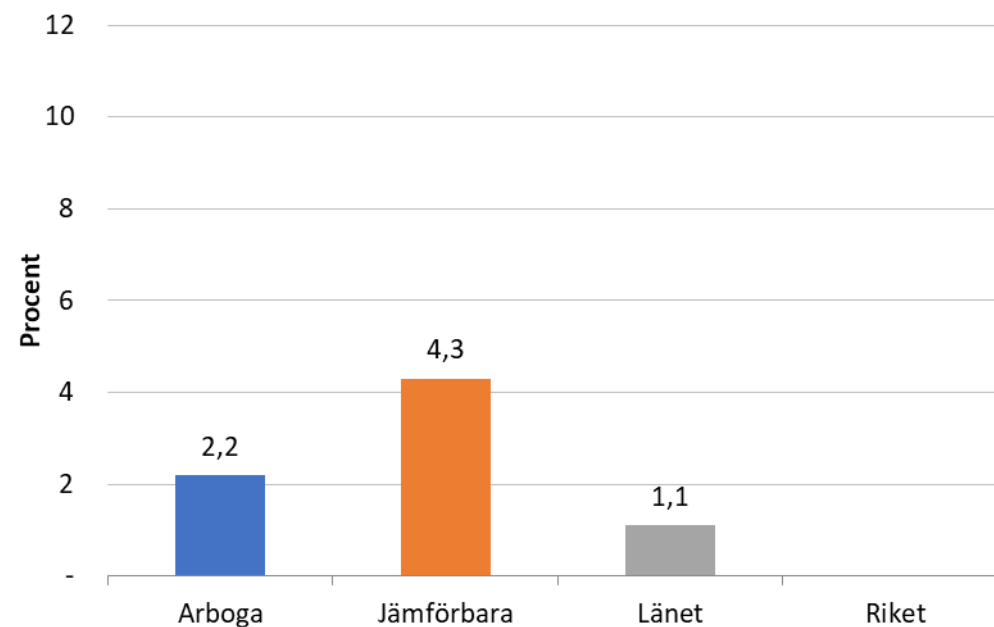
För att kunna utbilda sig vid gymnasieskola krävs avslutad grundskola.

Nettokostnadsavvikelse, grundskolan

Arboga kommun bedriver grundskolan (inklusive förskoleklass) till en kostnad som överstiger förväntad nivå med 2,2 procent. Skillnaden motsvarar ca 4 miljoner kronor. Förklaringen till avviken mot förväntad kostnad kan vara högre styckkostnad.

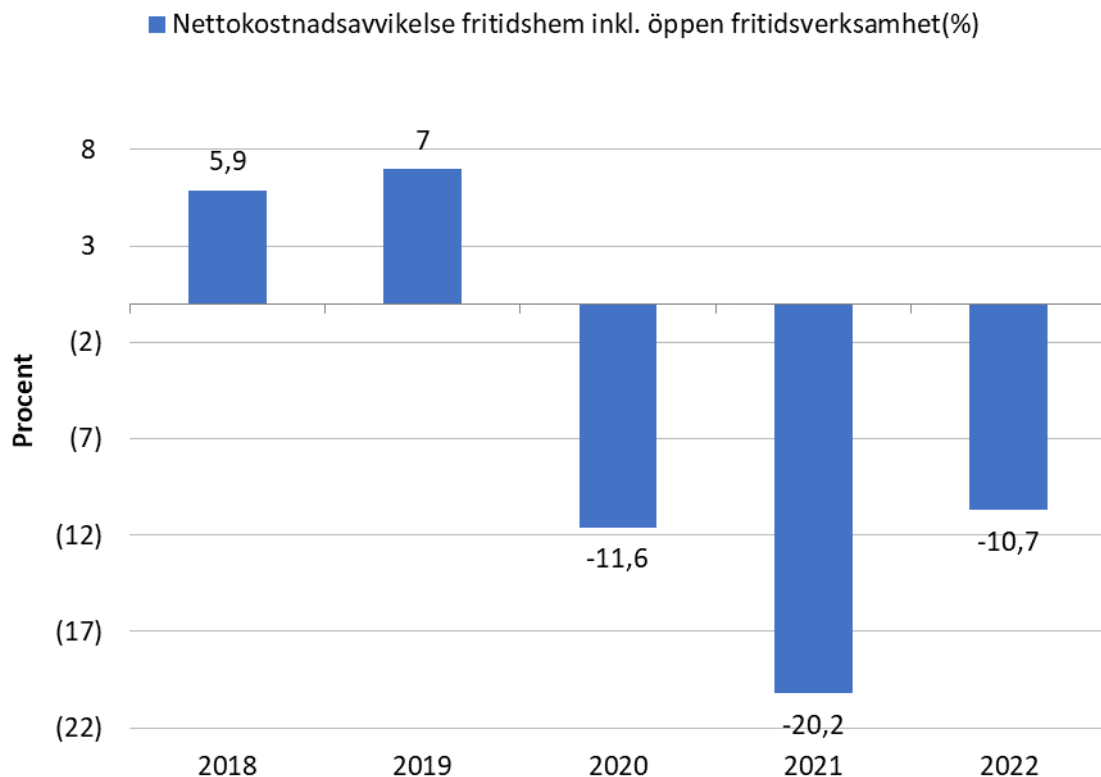
Kommunen redovisar en lägre avvikelse än jämförbara men högre än länet, riket saknar uppgift. Skillnaderna i förhållande till jämförbara kommuner är 2,1 procentenheter högre än avviken i Arboga kommun

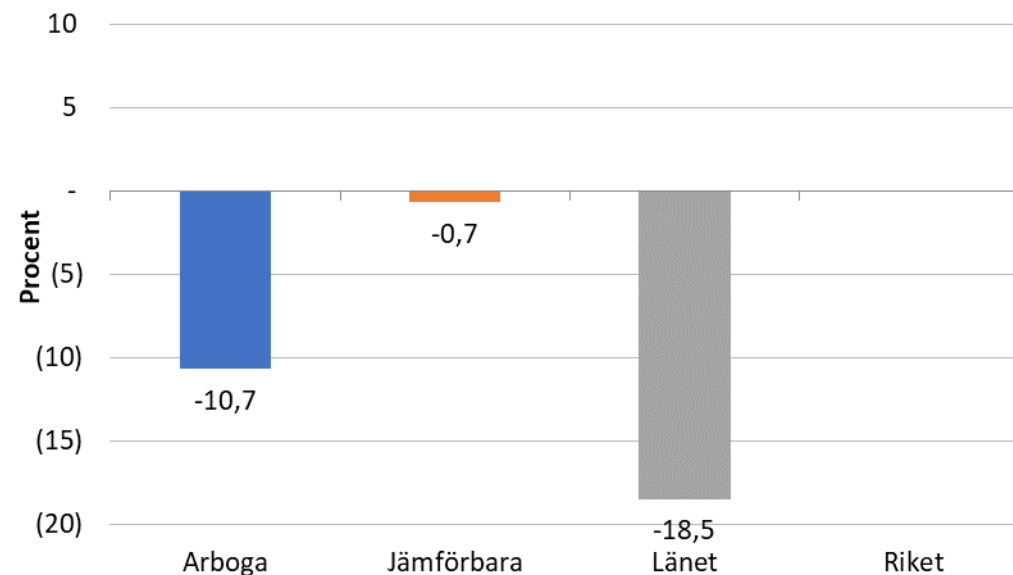
Nettokostnadsavvikelse, fritidshem

Arboga kommun bedriver fritidshem till en kostnad som är lägre än förväntad nivå med knappt 11 procent. Skillnaden motsvarar ca 2 miljoner kronor

Anledningen till den lägre kostnaden kan vara lägre styckkostnad

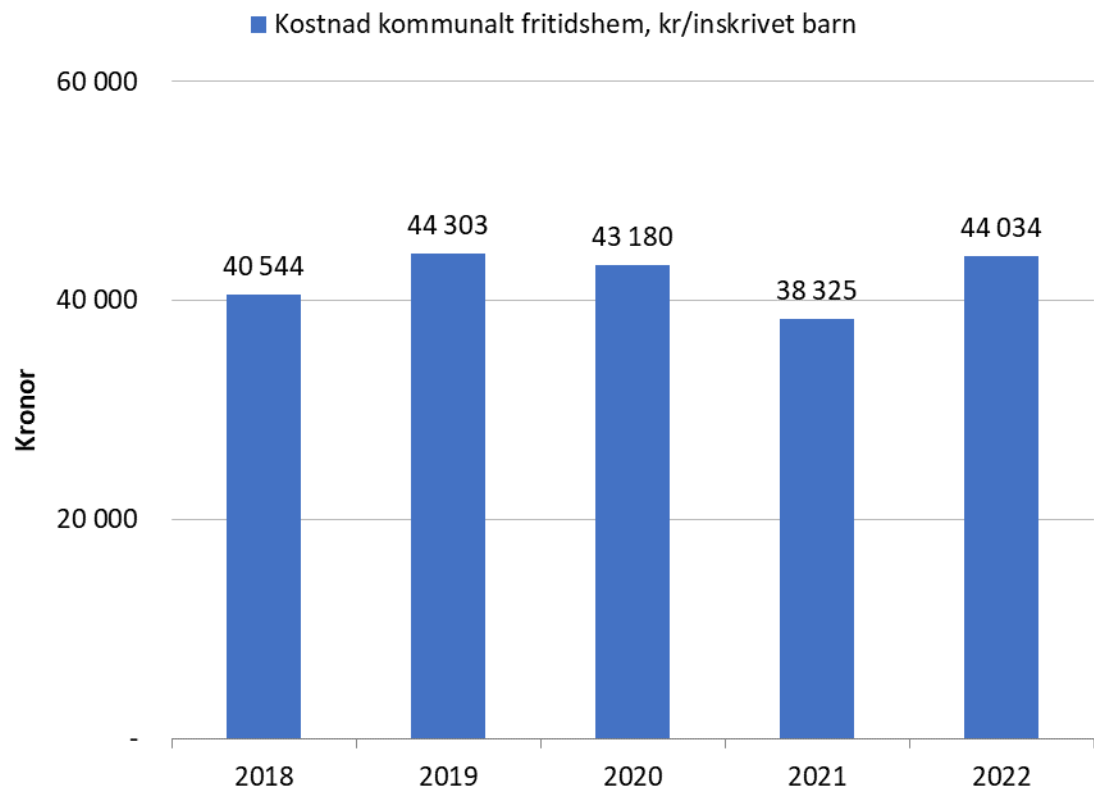

Kommunen redovisar en större negativ avvikelse än jämförbara men mindre än länet, riket saknar uppgift.

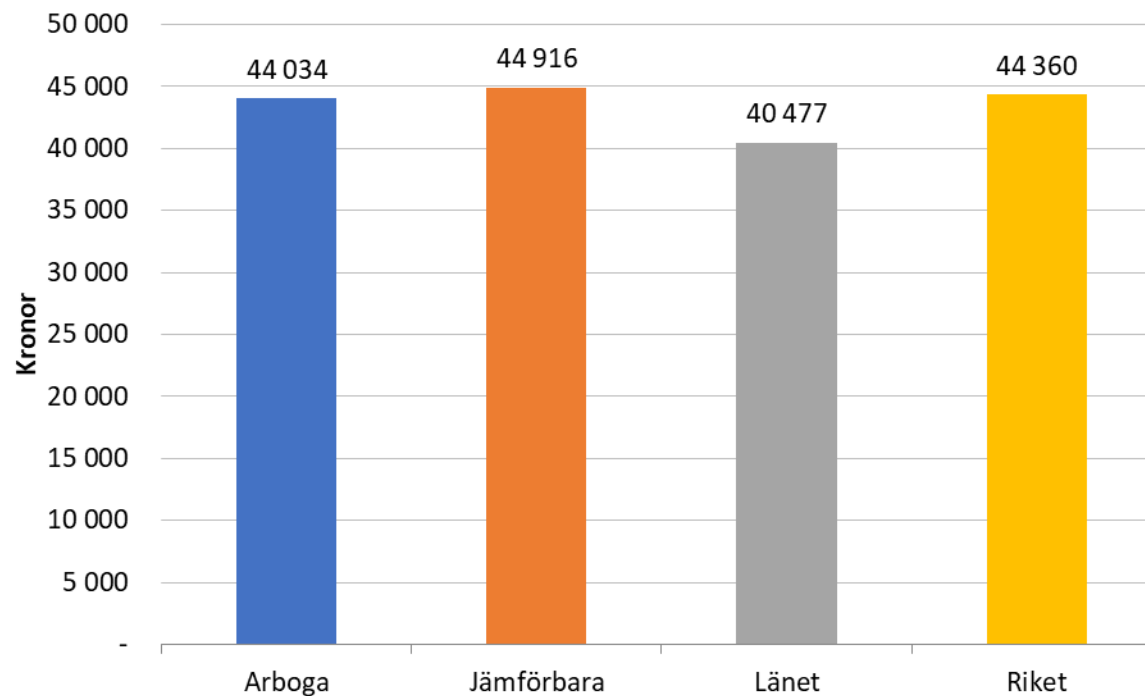

Fritidshem, kostnad per elev

Kostnaden per inskrivet barn i fritidshem har ökat sedan 2021.

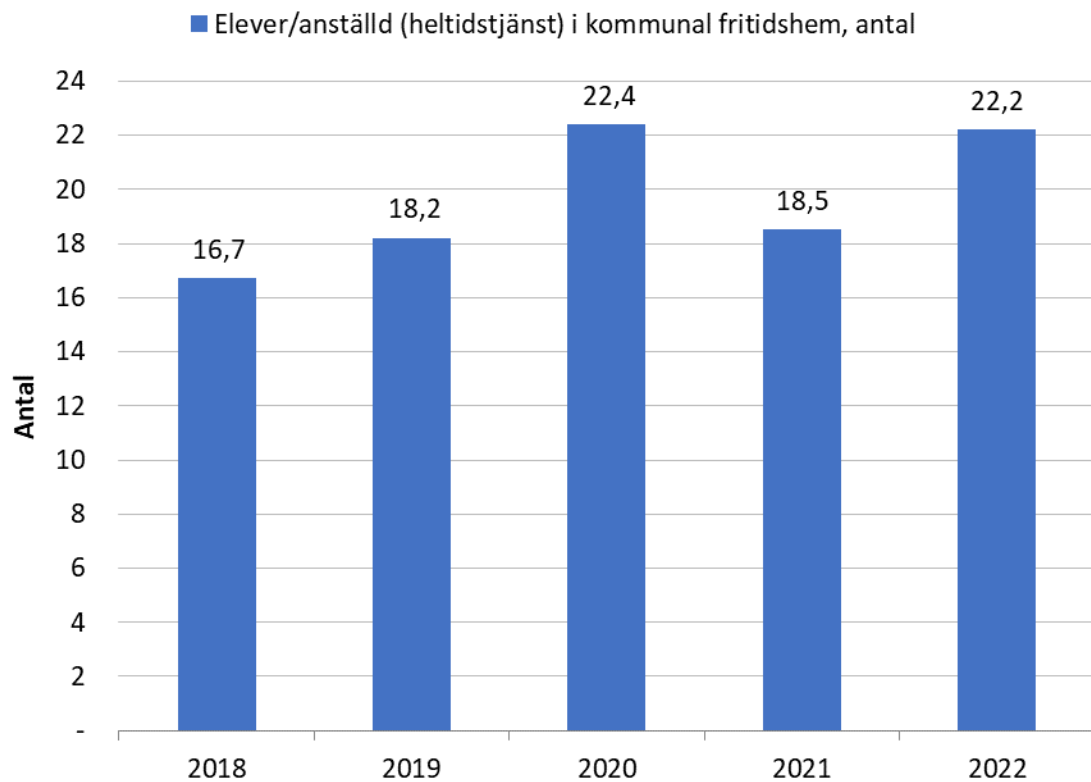

Kommunen redovisar en kostnad för fritidshem som är lägre än jämförbara och riket men högre än länet.

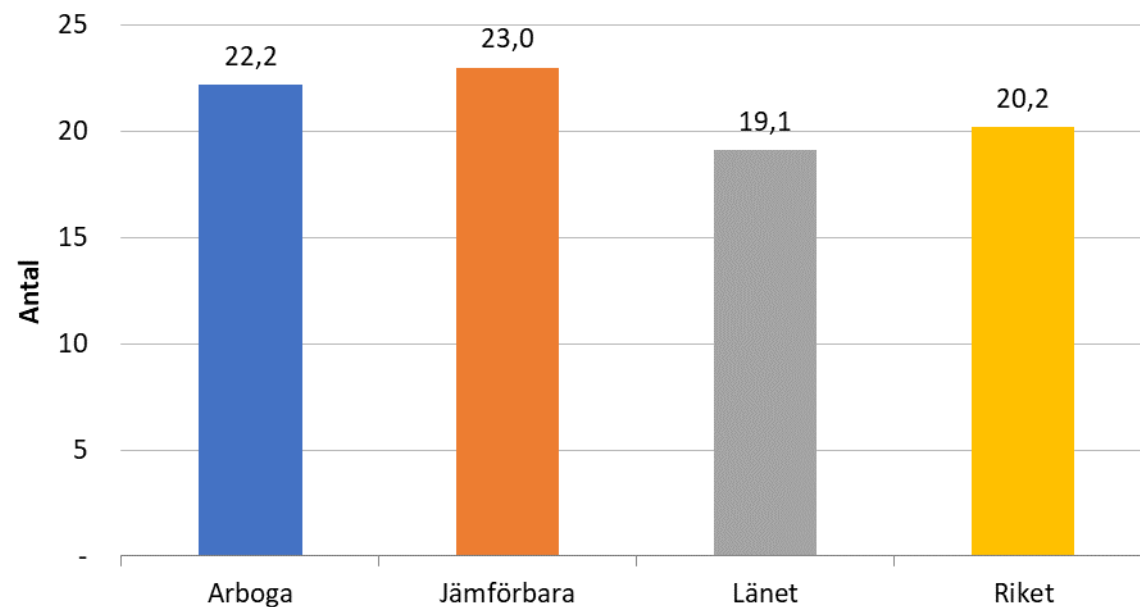

Fritidshem, personaltätet.

Antalet elever per årsarbetare i fritidshem har ökat 2022.

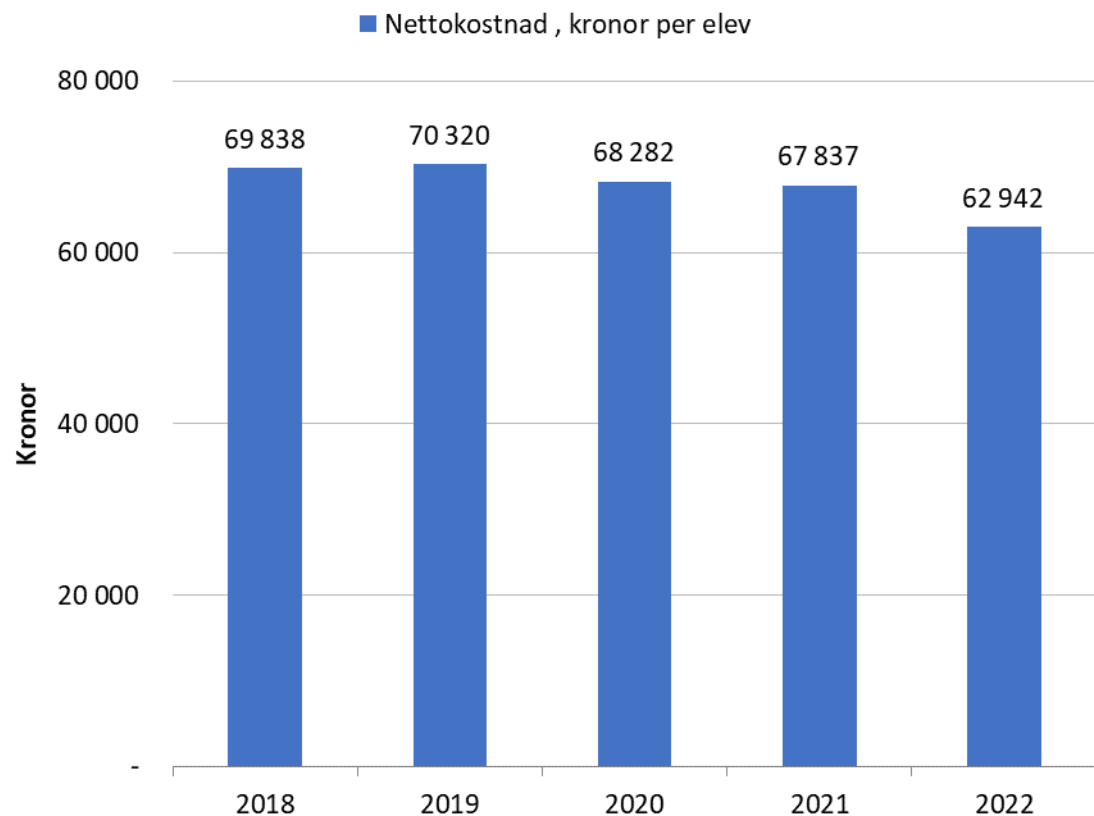

Kommunen redovisar en något högre personaltätet än jämförbara men lägre än länet och riket.

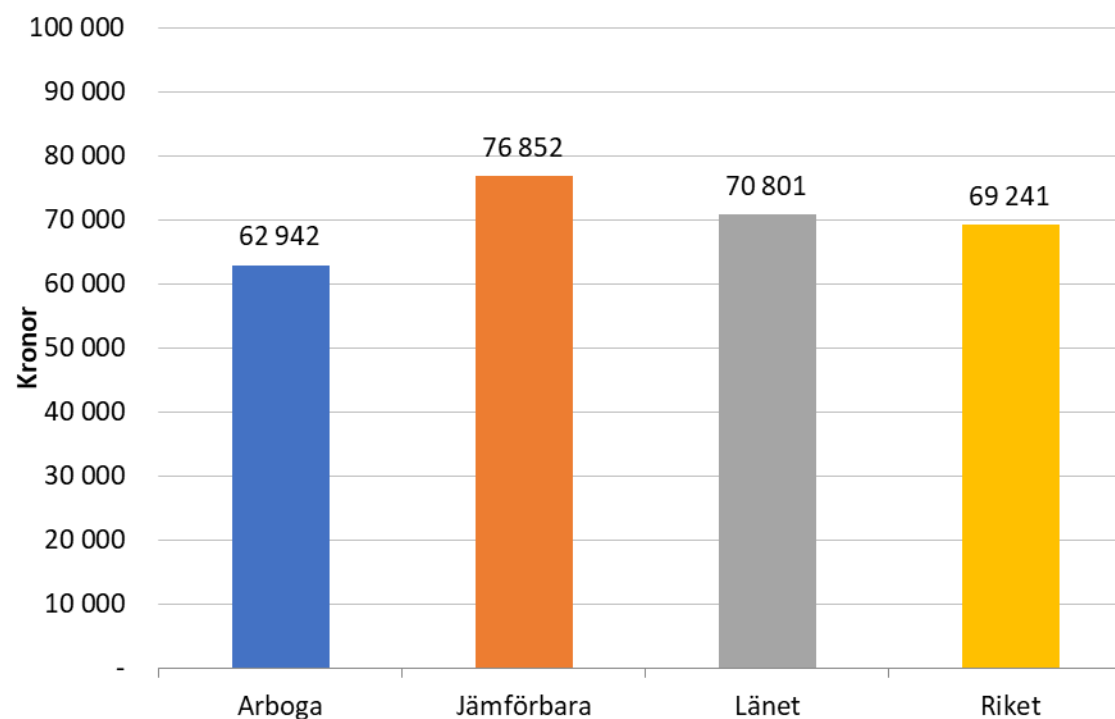

Förskoleklass, kostnad per elev

Kostnaden per elev för förskoleklass har minskat sedan 2019. Det beror till viss del på att antalet barn i förskoleklass ökat något samt lägre kostnader för personal och måltider.

Kommunen redovisar en kostnad för förskoleklass som är lägre än jämförelsegrupperna. Förskoleklassen är integrerad med grundskoleverksamheten.

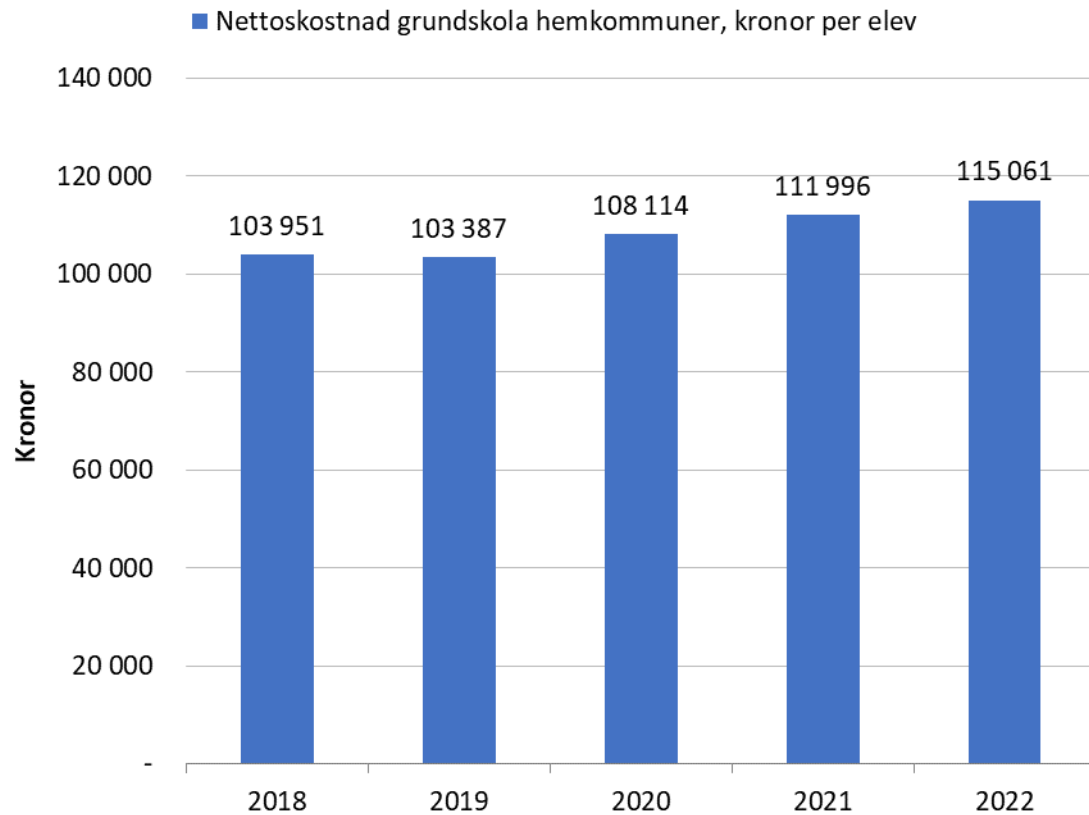

Nettokostnad per elev i grundskolan, hemkommun.

Nettokostnaden för grundskolan har ökat sedan 2019

Ökningen är generell men aningen större vad det gäller skolskjuts och köp av plats..

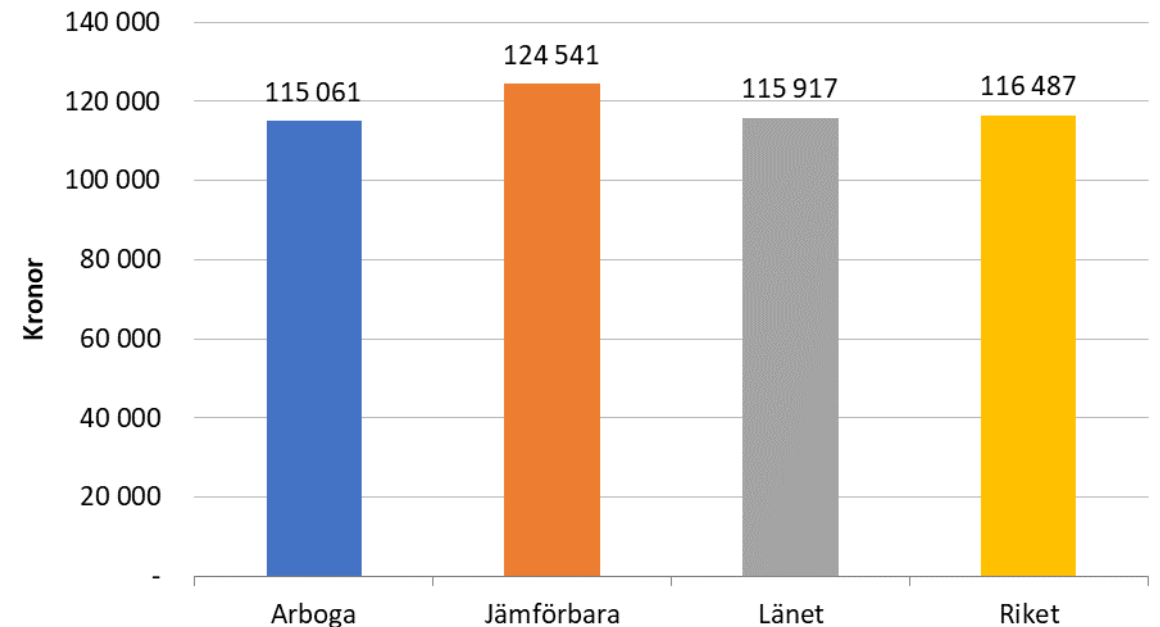

Arboga - Nuläge

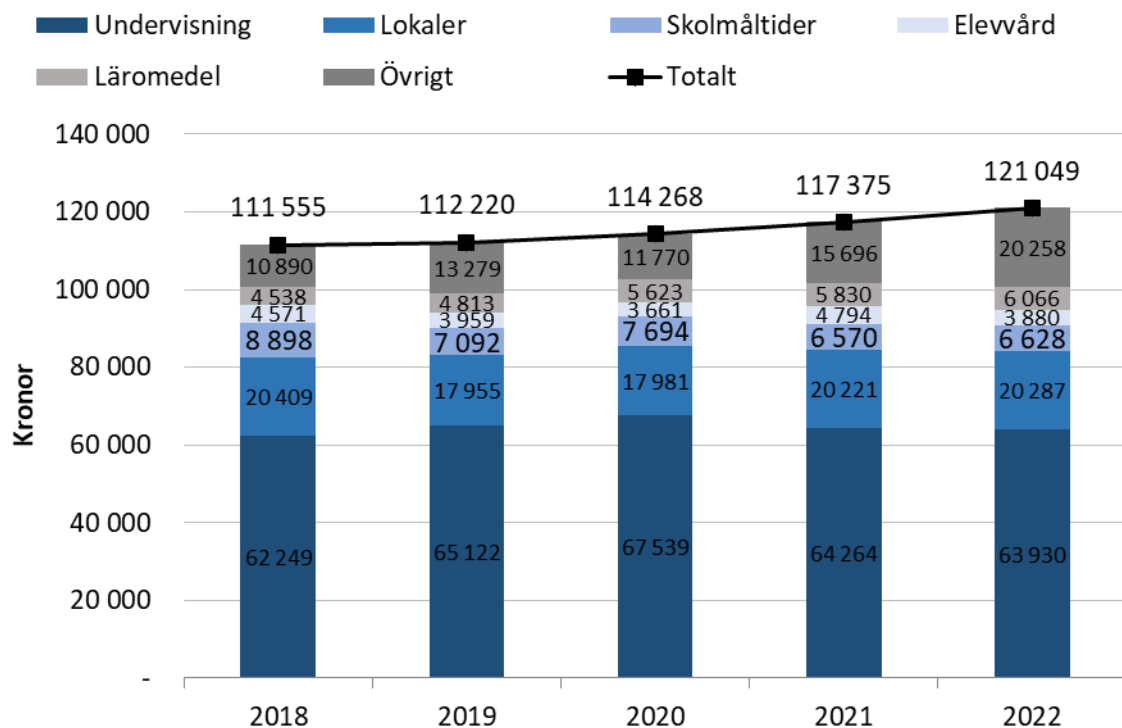
Arboga redovisar en kostnad per elev som är lägre än jämförelsegrupperna.

Skillnaden mot jämförbara kommuner uppgår till ungefär 9 480 kronor per elev vilket är en lite mindre skillnad än förra året .

De strukturella förutsättningarna kan påverka kostnaden per elev. Exempelvis kan geografiska och socioekonomiska förutsättningar påverka.

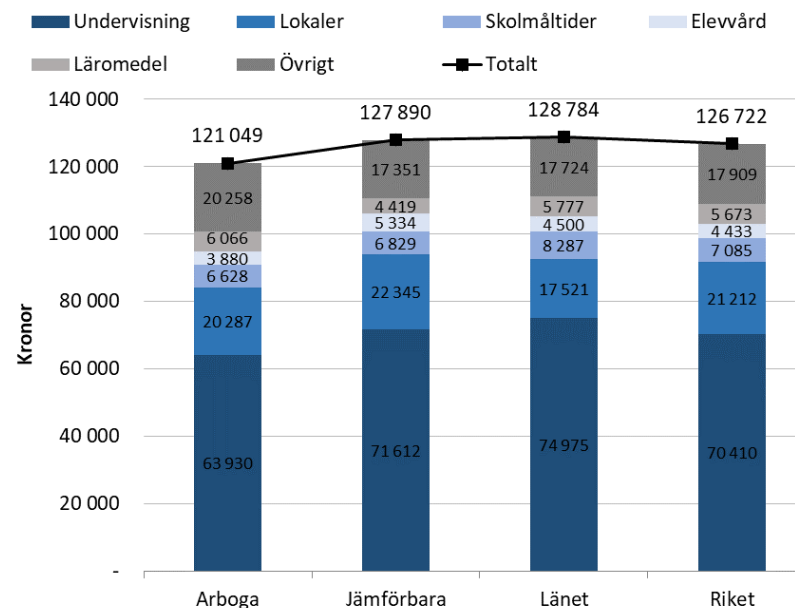
Grundskola, kostnadens delar per elev

- Arbogakommun redovisar en jämförelsevis låg kostnad för grundskola i kommunal regi.

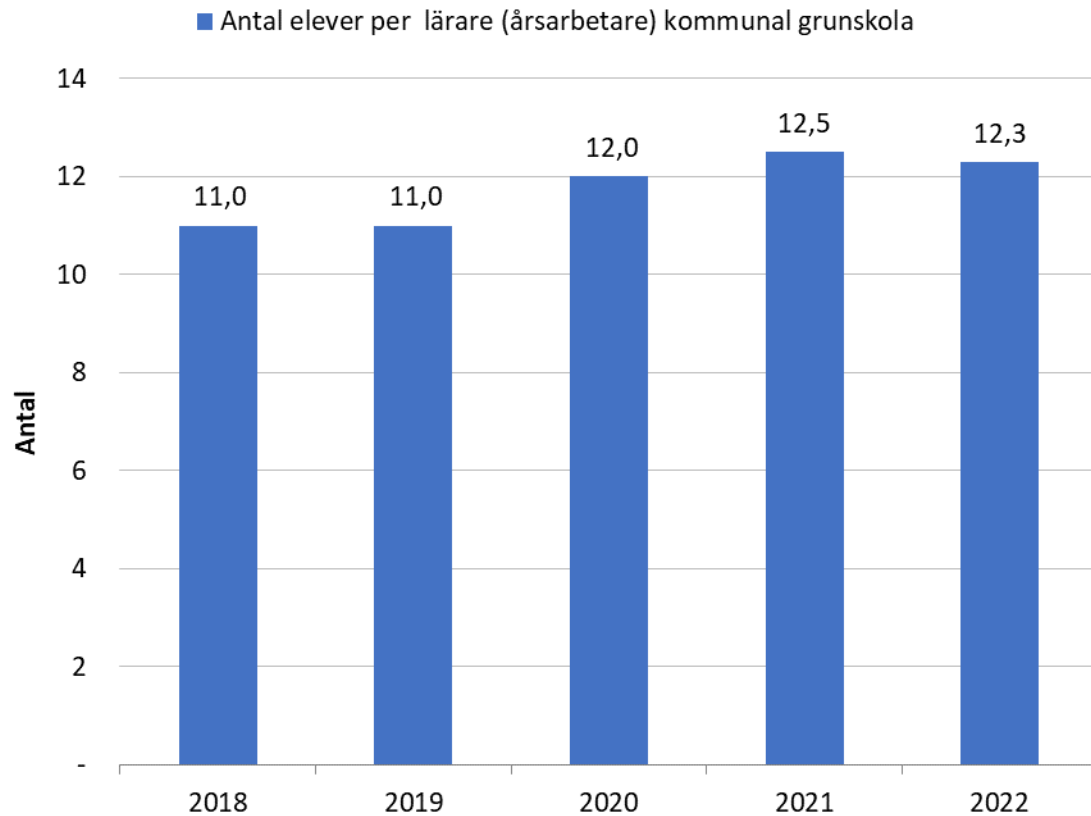
Merparten av den totala kostnaden för grupperna ligger på posten undervisning.

Arboga har en låg kostnad för undervisning, lokaler, skolmåltider och elevvård men en högre kostnad för läromedel och övrigt än jämförelsegrupperna

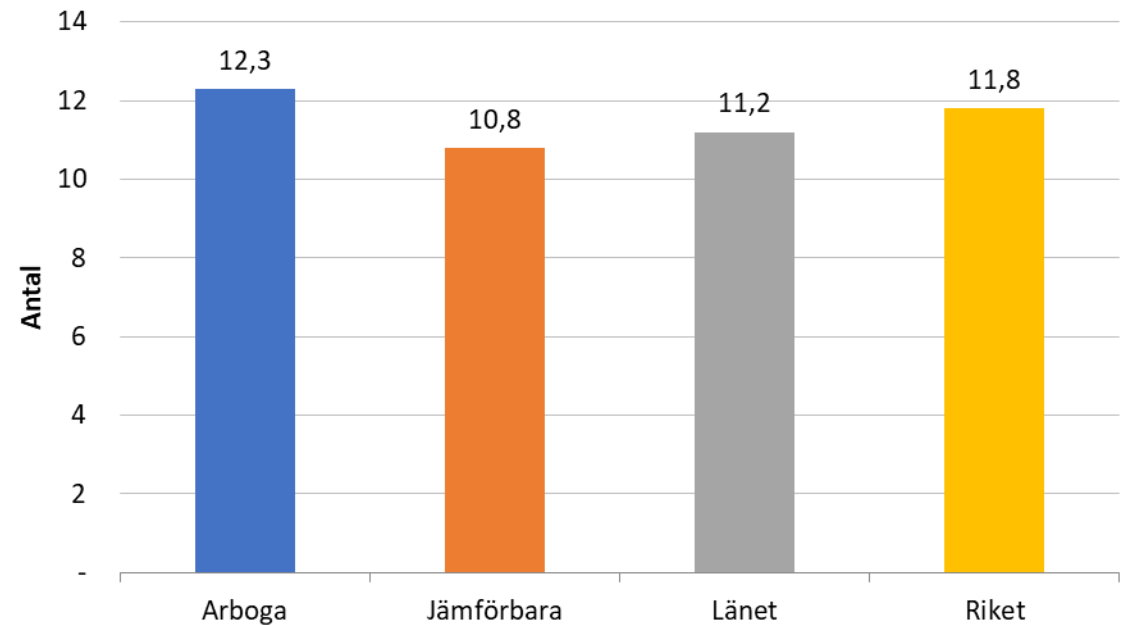
Grundskola, lärartäthet.

Antalet elever per lärare i Arboga kommun har minskat 2022, vilket innebär en ökad lärartäthet. Under perioden har antalet elever per lärare ökat med 1,3 elever.

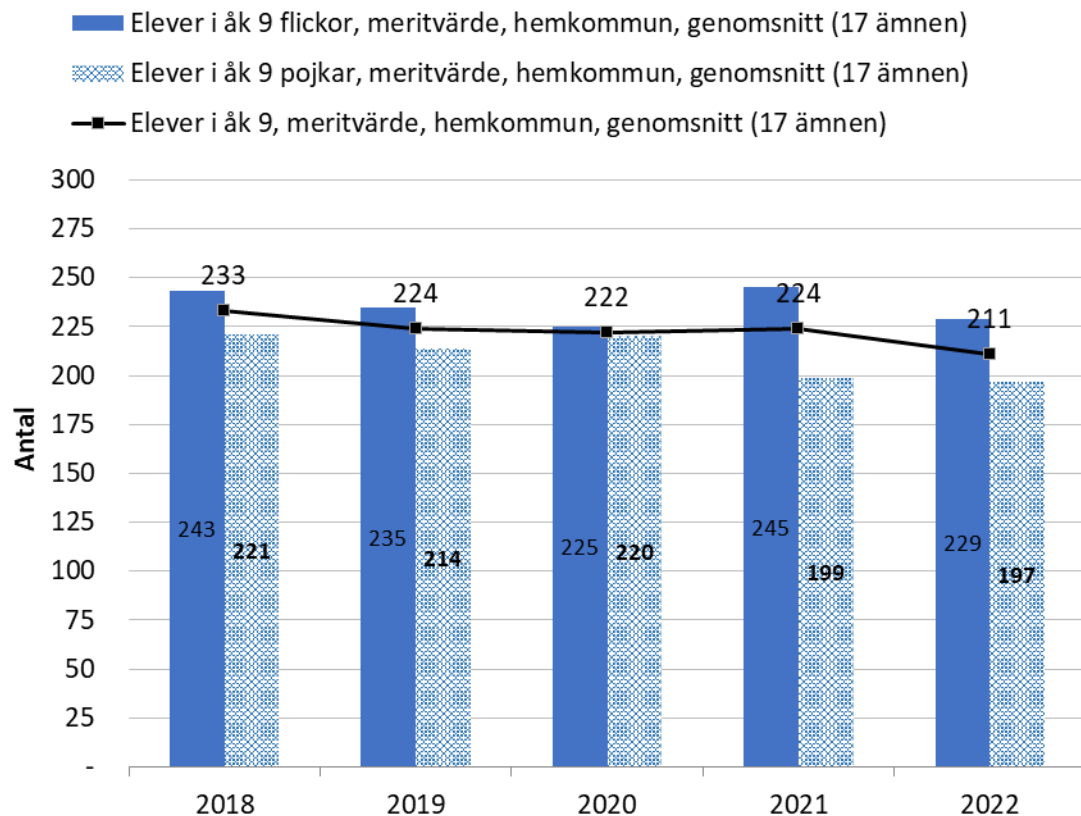
Arboga - Nuläge

Kommunen redovisar en något lägre lärartäthet än jämförelsegrupperna.

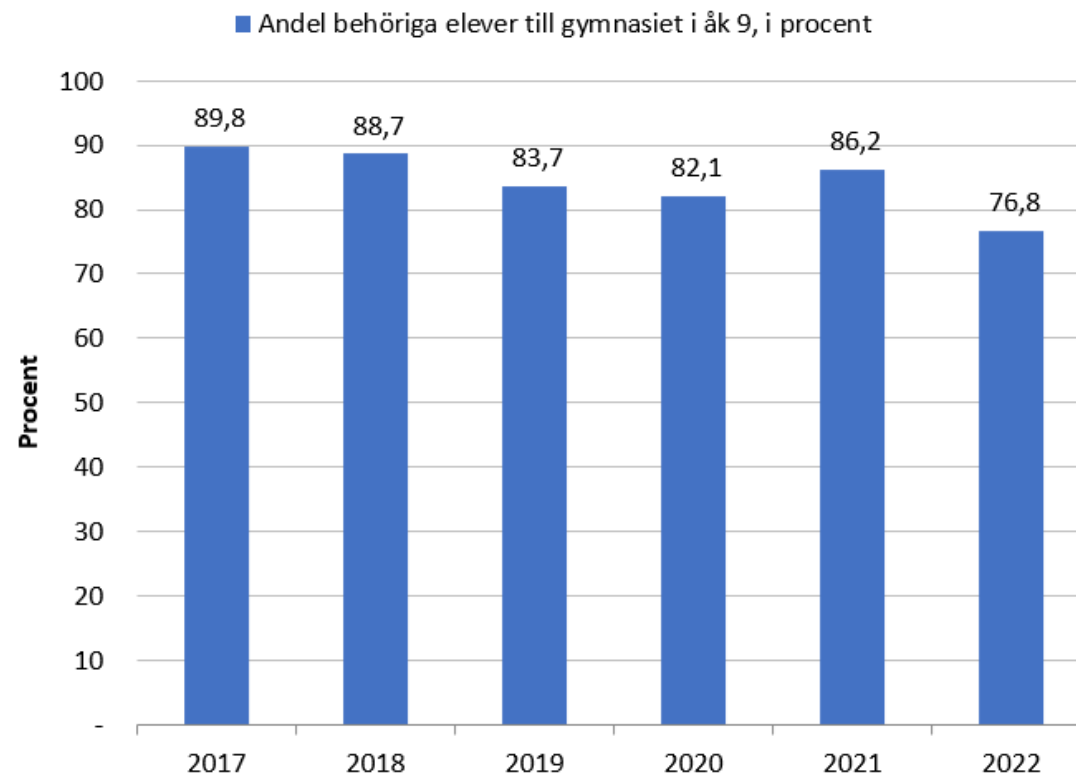

Meritvärde och behörighet till gymnasiet

Meritvärdet i årskurs 9 har minskat 2022.

Andel elever behöriga till gymnasiet har minskat 2022 till 76,8 det lägsta värdet under jämförelseperioden. I jämförbara kommuner är andelen 83,4 för 2022.

Grundskola - Sammanfattning

Arboga kommun bedriver verksamheten till en högre kostnad än vad som förväntas utifrån kommunens struktur och genomsnittlig ambition och effektivitet.

Sammantaget uppgår avvikelser till 4 miljoner kronor.

Kostnaden per elev inom grundskolan är låg i förhållande till jämförelsegrupperna.

Trots att kostnaderna är låga inom grundskolan är de kommunala enheterna förhållandevis små .

Personaltätheten inom grundskolan har ökat de senaste åren, och är lägre än i jämförbara kommuner .

För förskoleklassen redovisar kommunen lägre kostnad än i jämförelsegrupperna.

Kostnaden för förskoleklass har minskat sedan 2019

Andel elever behöriga till gymnasiet har minskat 2022 efter flera år med högre andel behöriga.

Gymnasiet

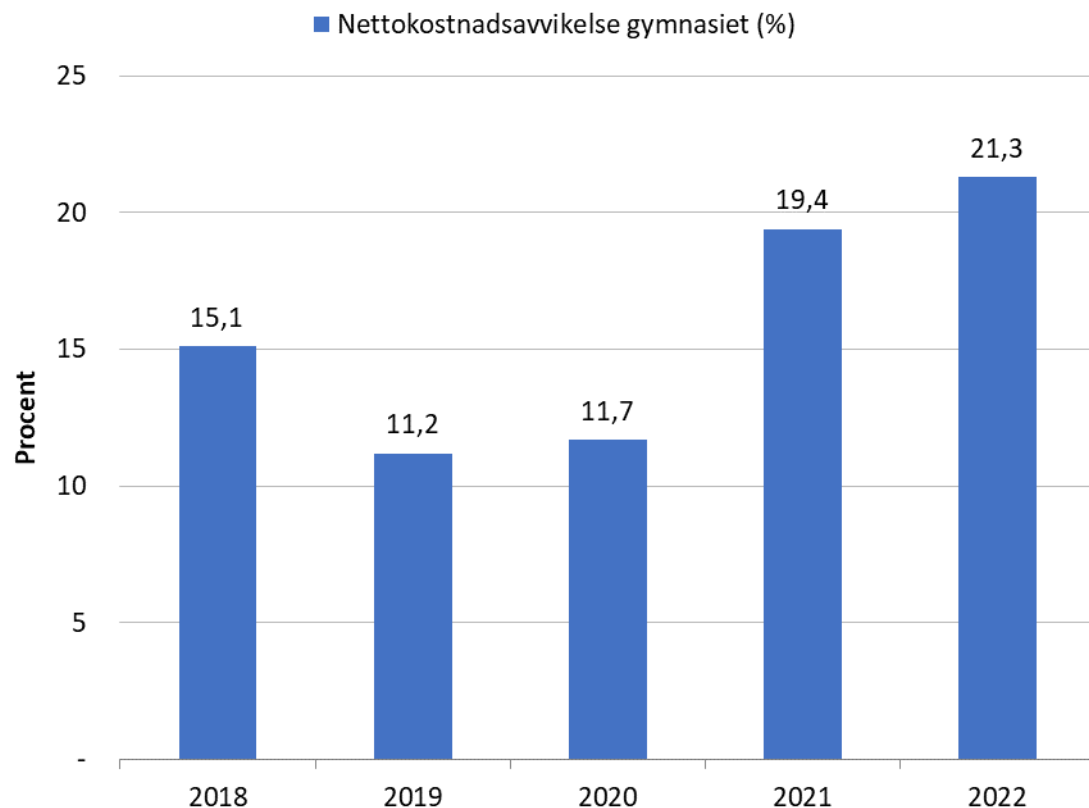
En gymnasieskola är en avgiftsfri och frivillig sekundärutbildning i Sverige för ungdomar som har gått ut grundskolan.

Många gymnasieutbildningar är huvudsakligen förberedande för högre studier, men det finns även de som huvudsakligen är yrkesutbildningar. Även elever på yrkesutbildningar har dock rätt att läsa in grundläggande behörighet. En fullständig gymnasieexamen krävs för tillträde till högskoleutbildning. Detta kriterium kallas också högskolebehörighet.

Alla högskoleförberedande gymnasieprogram ger grundläggande (och viss särskild) behörighet till högskolestudier. På yrkesprogram har eleven rätt till att läsa in grundläggande behörighet för vidare studier.

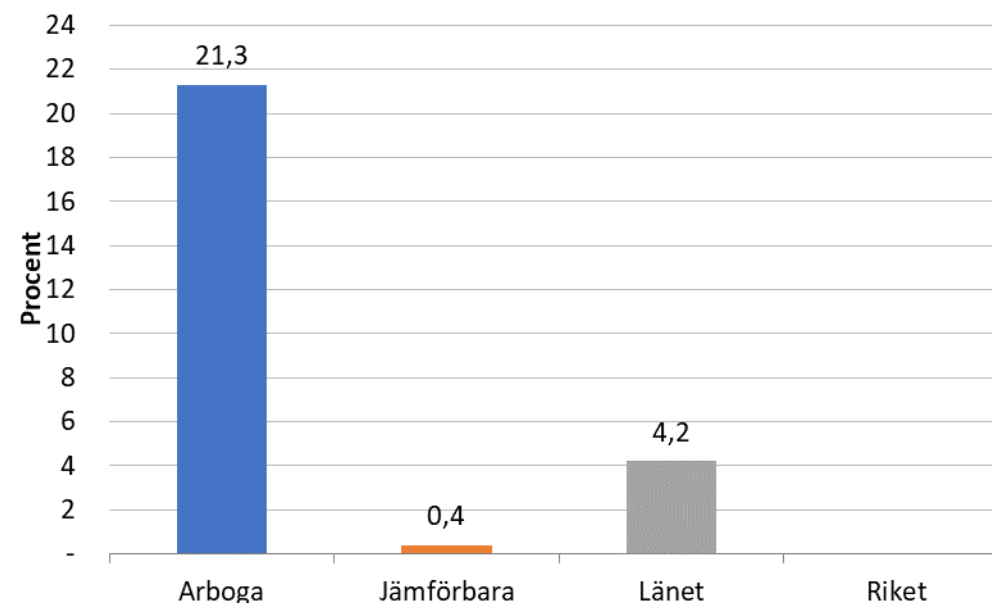
Nettokostnadsavvikelse, gymnasiet

Arboga kommun bedriver gymnasieskolan till en kostnad som överstiger förväntad nivå med 21,3 procent. Skillnaden motsvarar 13 miljoner kronor en ökning med 1 miljon sedan 2021.

Arboga har väsentligt högre nettokostnadsavvikelse än övriga jämförelsegrupper.

Samtliga jämförelsegrupper redovisar dock en positiv nettokostnadsavvikelse. Riket saknar siffror i kolada.

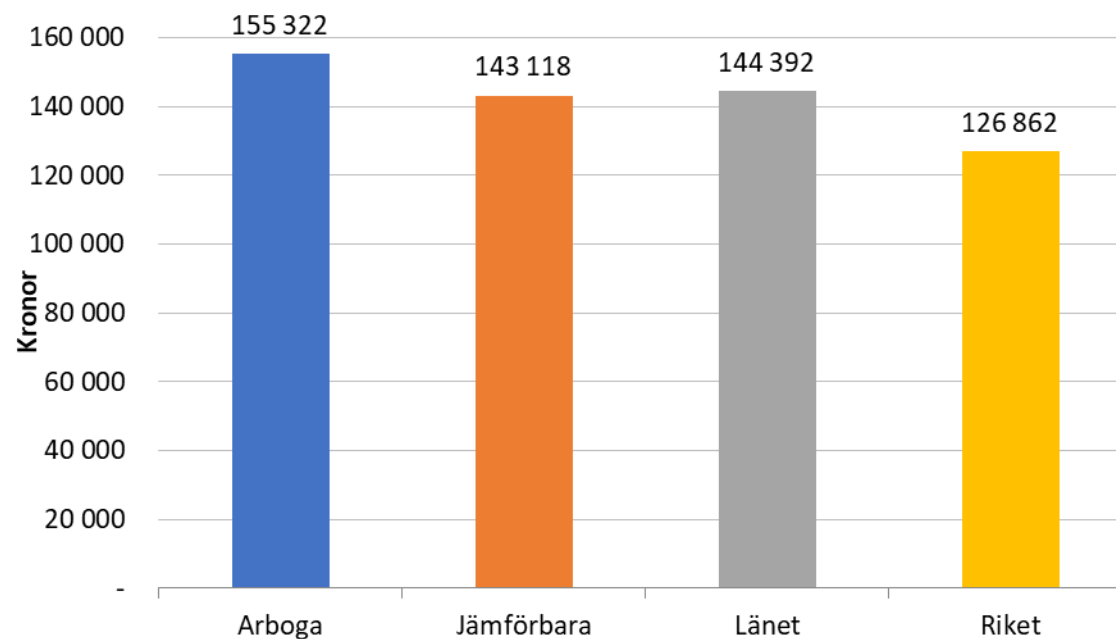
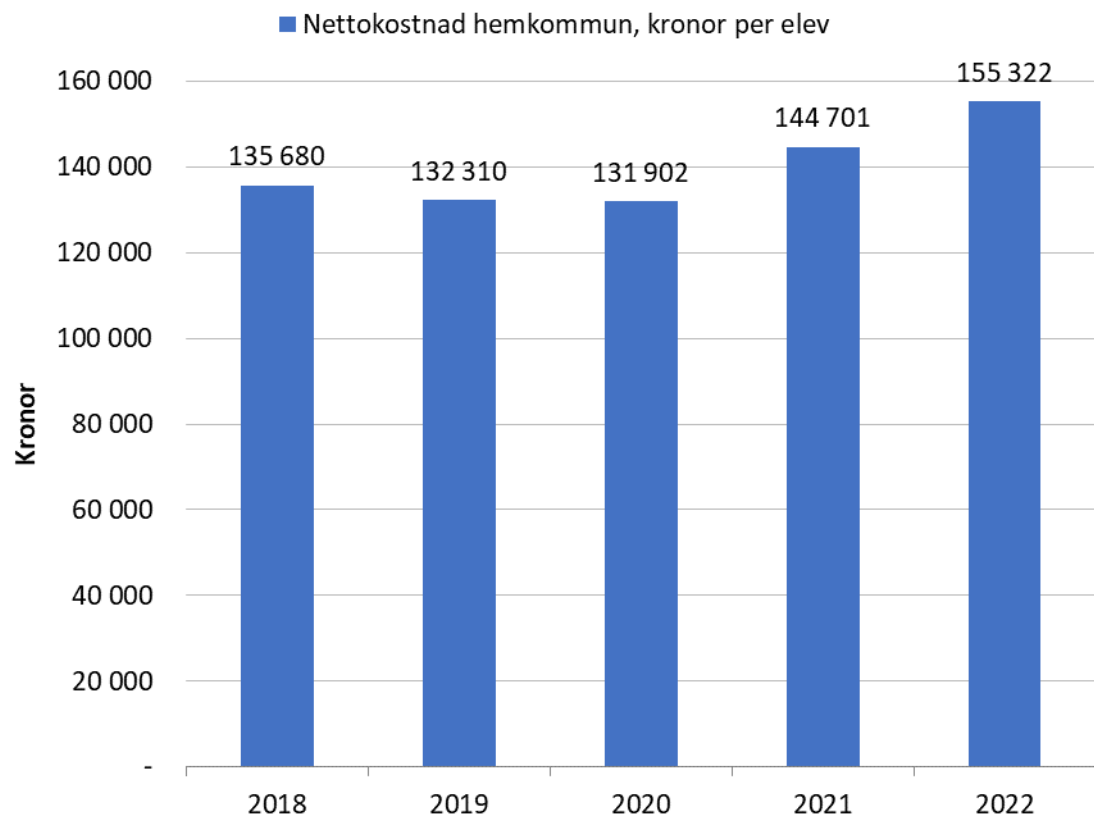

Nettokostnad gymnasiet, hemkommun

Nettokostnaden per elev i gymnasieskolan ökade mellan 2021 och 2022.

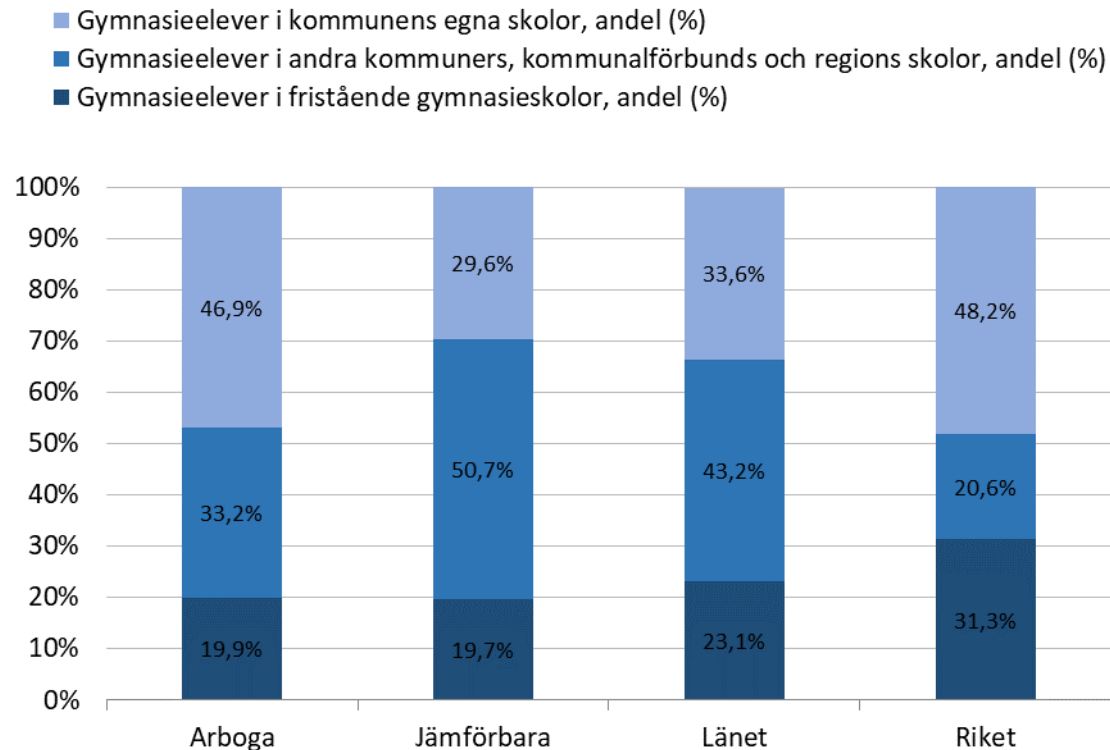
Kostnaden avser alla gymnasieelever folkbokförda i kommunen oavsett huvudman.

Arboga kommun redovisar en kostnad per elev i gymnasieskolan som är högre än i övriga jämförelsegrupper. Skillnaden mot jämförbara kommuner uppgår till ungefär 12 000 kronor per elev. Skillnader i programval påverkar kostnaden per elev.

Gymnasieskola, fördelning mellan huvudmän

Strax under hälften av kommunens elever går i kommunens egna gymnasium .

Ca en tredjedel går i skolor hos en annan kommunal huvudman .

Resterande ca 20 procent går i skolor som bedrivs av en fristående huvudman .

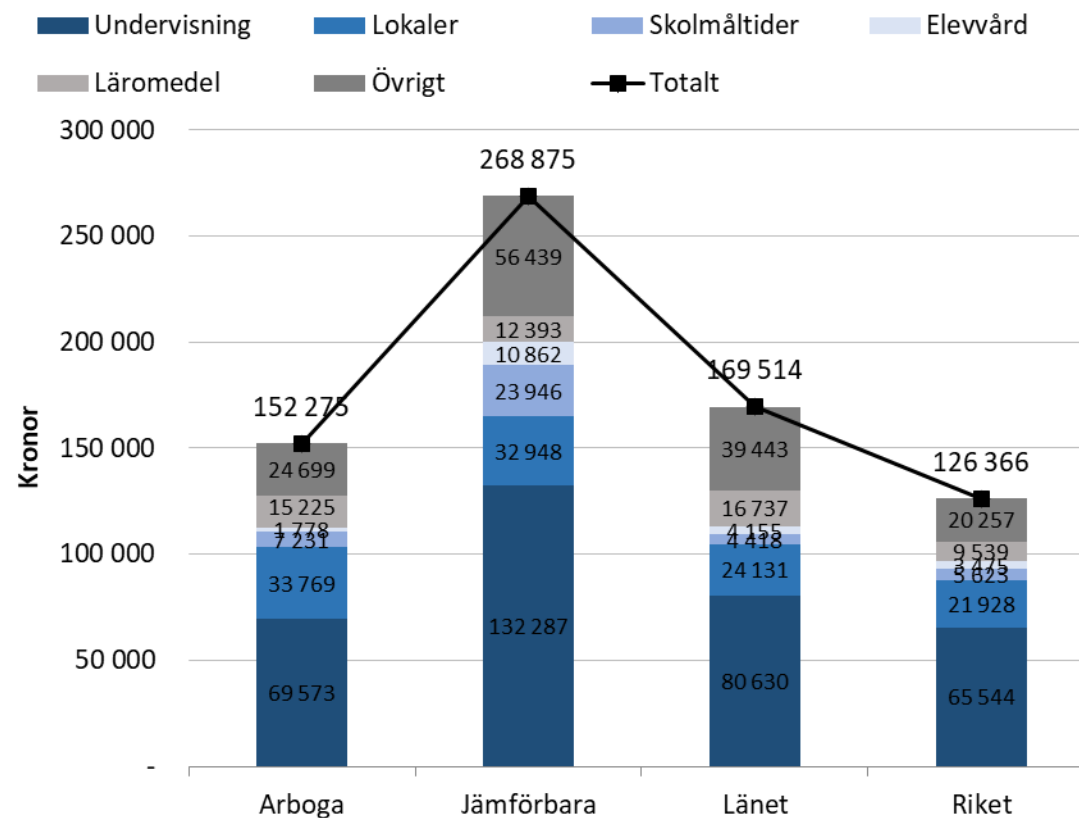
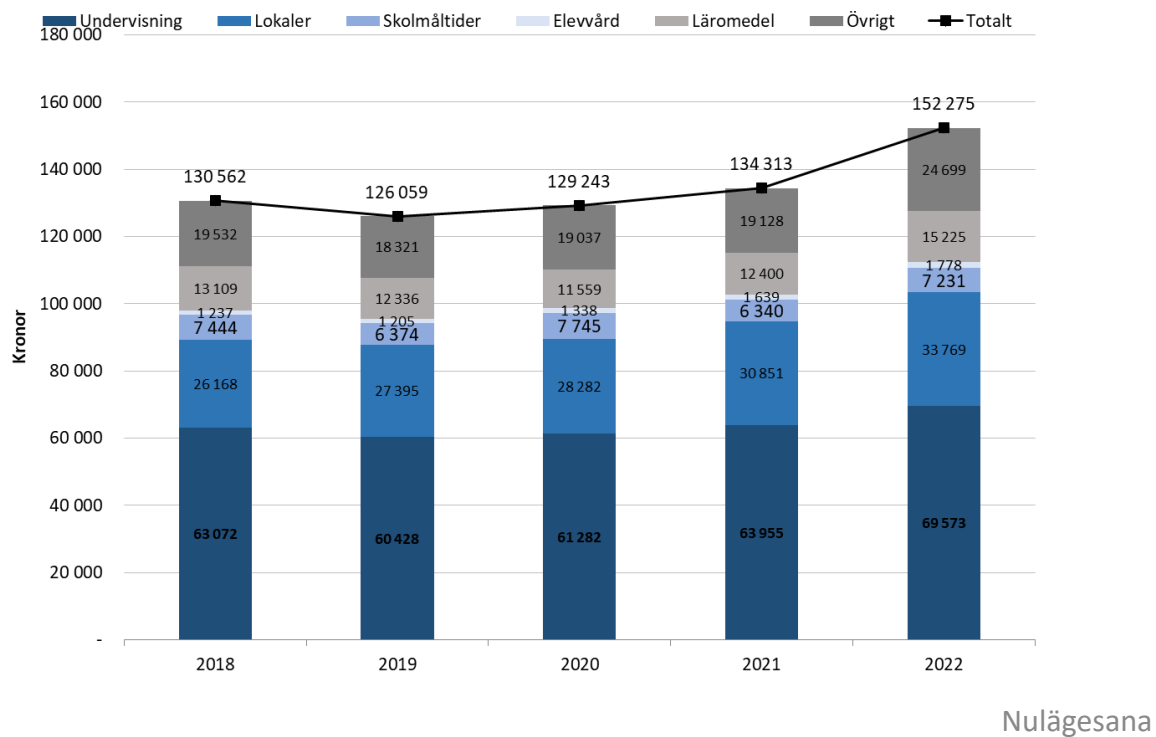
Jämfört med jämförbara kommuner och länet har Arboga en väsentligt högre andel elever som går i kommunens egen gymnasieskola .

Gymnasieskola, fördelning kostnader.

Merparten av kostnaden per elev består av undervisnings- och lokalkostnader.

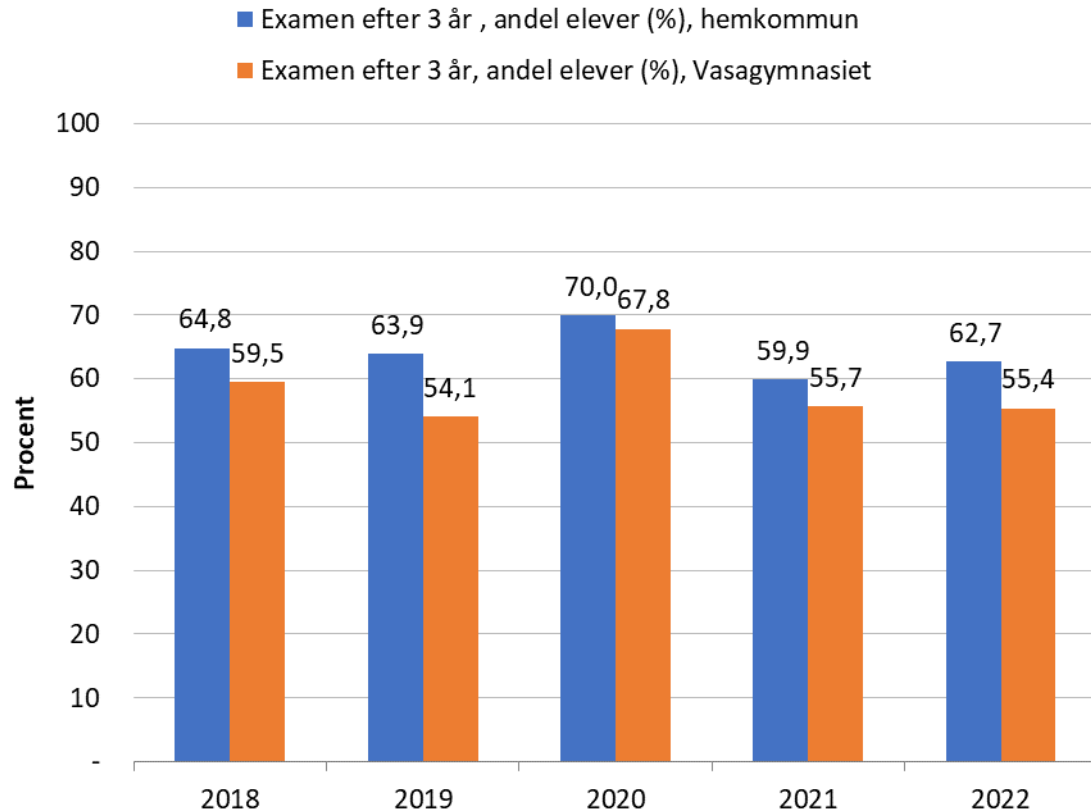
Under övrigt redovisas kommungemensamma kostnader, förvaltningens OH kostnader, administration, kostnader för kompetensutveckling och utvecklingsarbete, kostnader för elevförsäkringar, elevassistenter, tolkar samt kostnader för SYV (studie och yrkesvägledare).

I jämförelse med övriga grupper förutom riket redovisar Arboga kommun lägre kostnader per elev för den kommunala gymnasieskolan. Jämförbara kommuners kostnad för gymnasieskolan är mycket högre än i Arboga. Arbogas kostnad för undervisning och övrigt är lägst av grupperna, medan lokalkostnaden är högst. Skillnader i programutbud kan påverka kostnaden per elev.

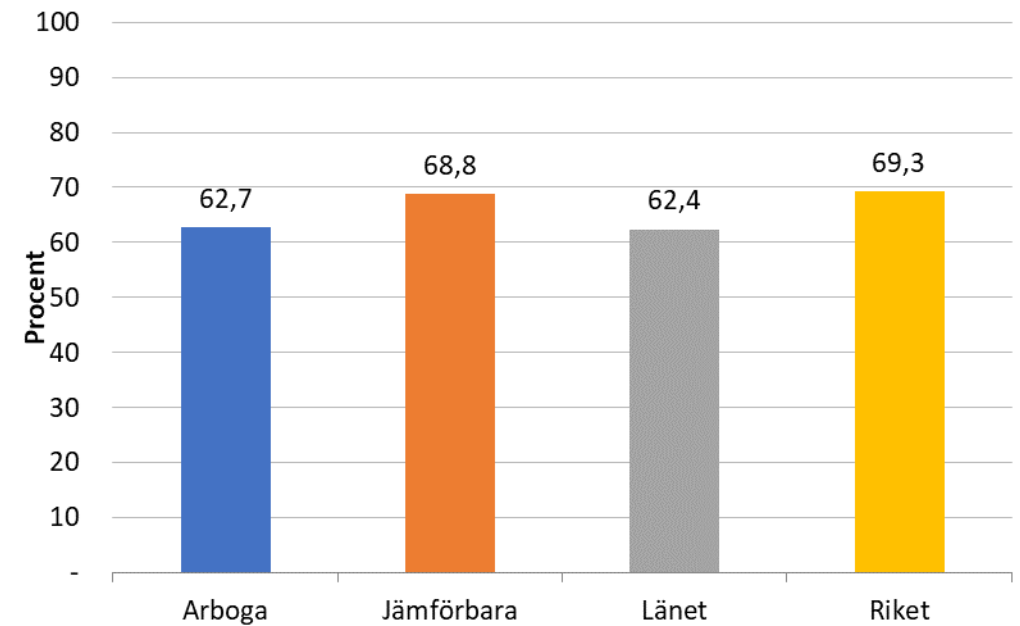
Gymnasieskola, examen efter tre år.

Andel elever med examen efter tre år minskar 2022 på Vasagymnasiet men ökar för hemkommunen.

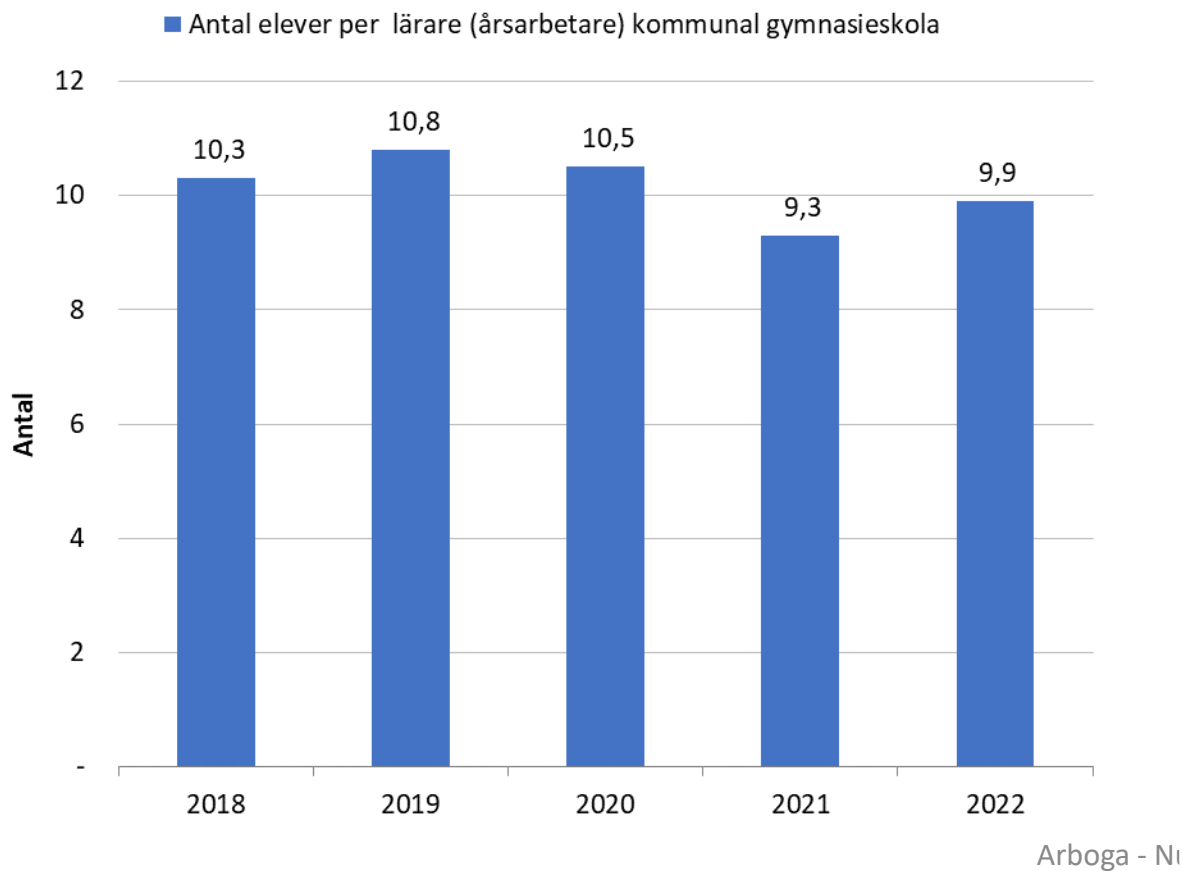
Arboga - Nulägesanal

Andel elever med examen efter tre år jämfört med Riket och Länet

Gymnasieskola, lärartäthet.

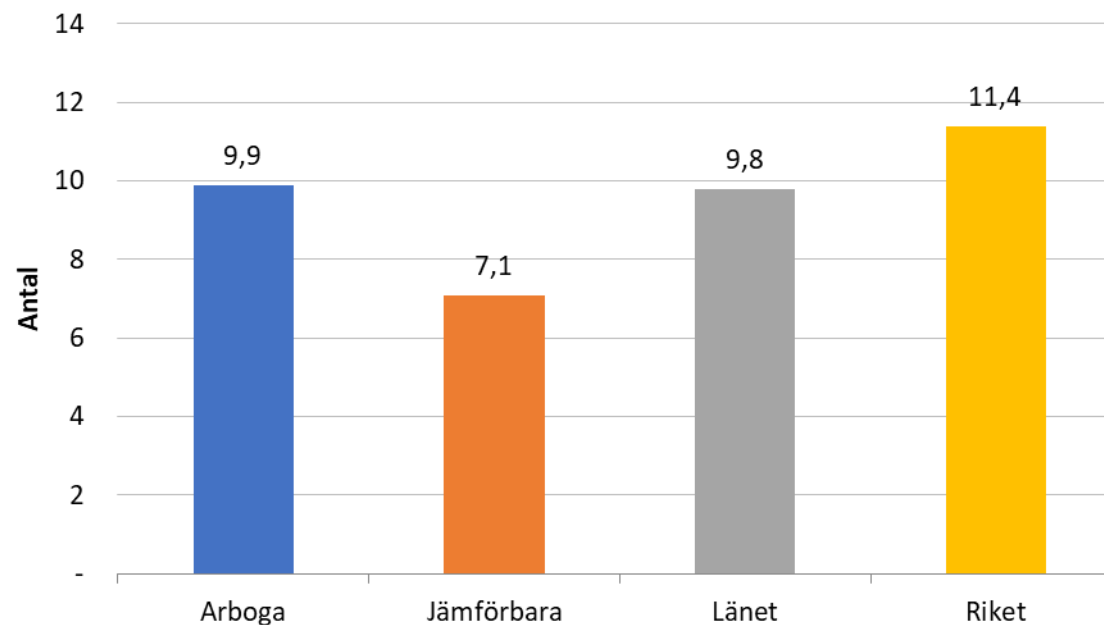
Personaltätheten har varierat under mätperioden.
Lärartätheten har minskat sedan 2021 och är nu ca 10 elever per lärare..

I förhållande till jämförbara kommuner och länet har Arboga en lägre lärartäthet

Skillnaden mot jämförbara kommuner uppgår till 2,8 elever per lärare

Lärartätheten kan påverkas av vilka program som huvudmannen erbjuder.

Gymnasiet - Sammanfattning

Arboga kommun bedriver verksamheten till en högre kostnad än vad som förväntas utifrån kommunens struktur och genomsnittlig ambition och effektivitet. Sammantaget uppgår avvikelser till 13 miljoner kronor.

Kommunen redovisar nettokostnader per elev i hemkommunen för gymnasieverksamheten som är högre än jämförelsegrupperna.

För den kommunala gymnasieskolan redovisar kommunen däremot låga kostnader per elev. Den lägre kostnaden förklaras av låga kostnader för undervisning och övrigt, däremot har kommunen höga lokalkostnader.

Strax under hälften av eleverna går i kommunens egna gymnasieskola Lärartätheten inom den kommunala gymnasieskolan är lägre än i jämförbara kommuner och länet men aningen högre än riket.

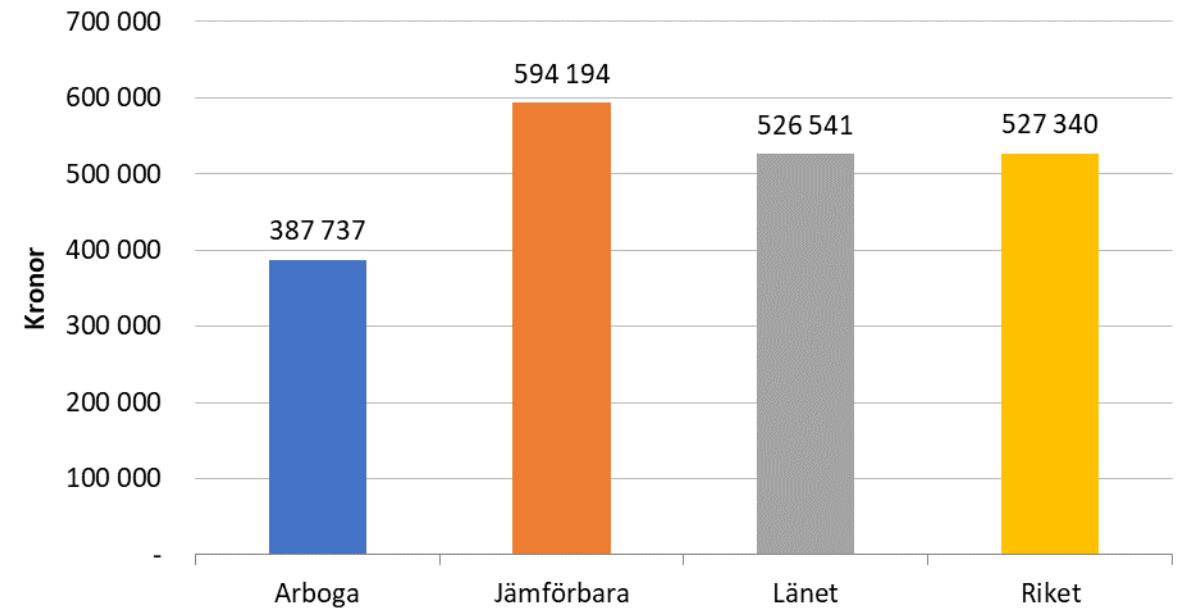
Anpassad grundskola, nettokostnad.

Kommunen redovisar en lätt ökad nettokostnad för anpassad grundskola per elev för 2022.

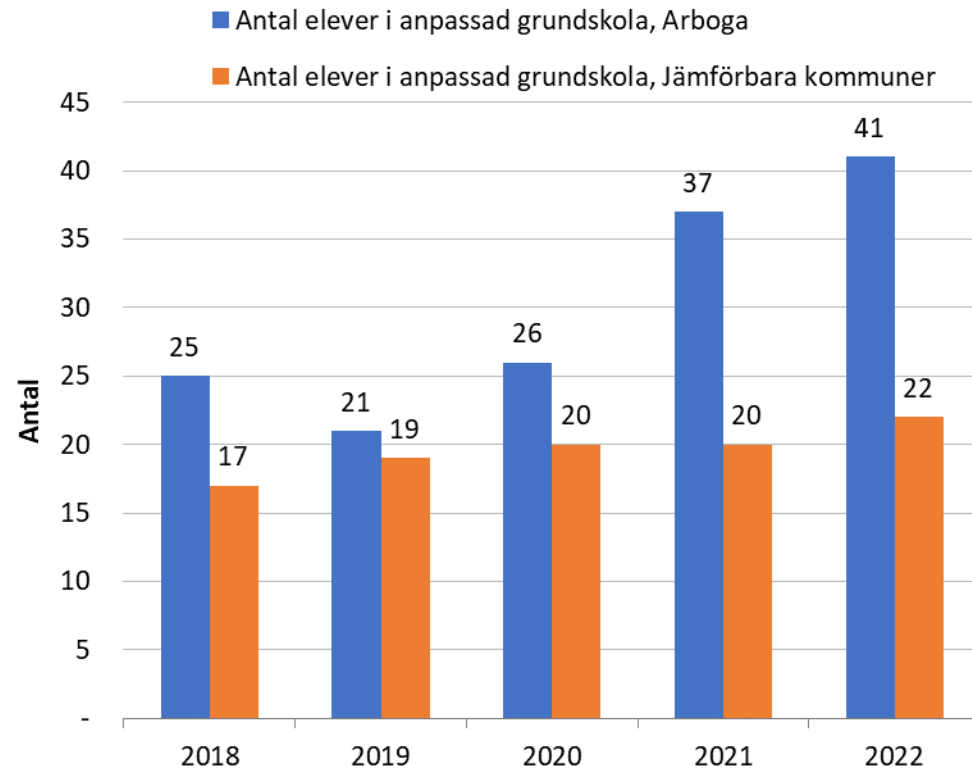
Arboga - 1

Kommunen redovisar en lägre kostnad per elev för anpassad grundskola än alla jämförelsegrupper.

Anpassad grundskola, antal elever.

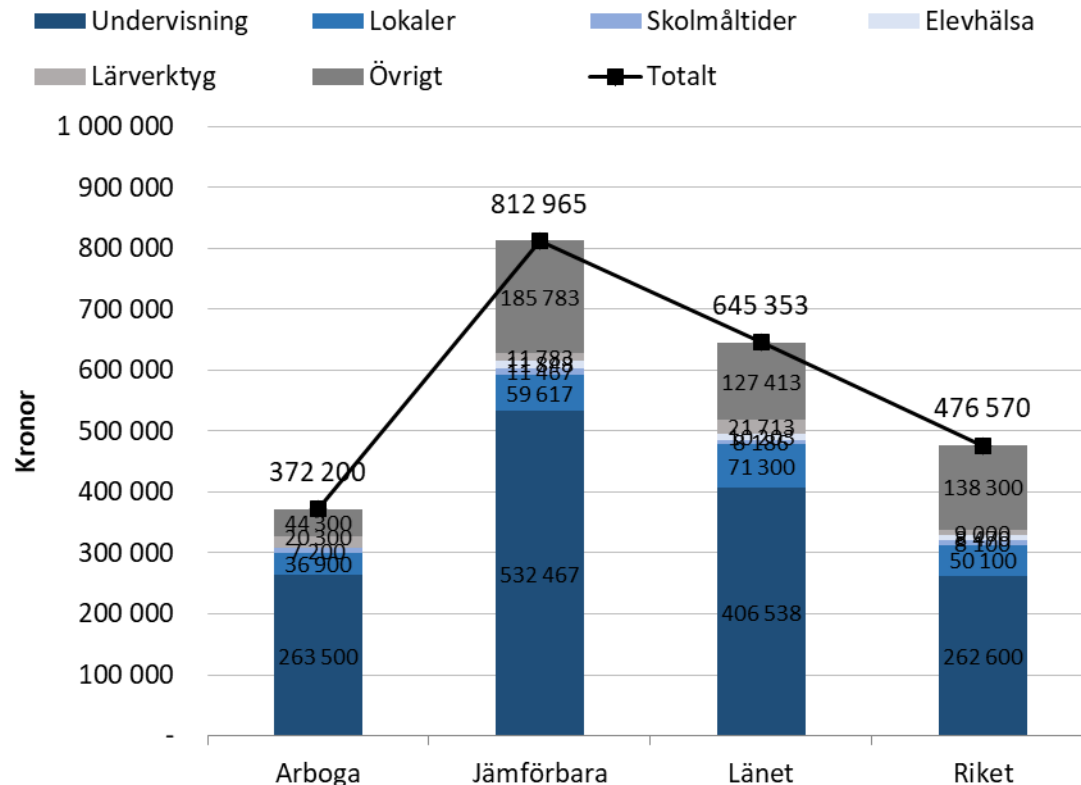

Anpassade grundskolan bedrivs i egen regi.

Kommunen har ett mycket större antal elever inskrivna i anpassade grundskolan än jämförbara kommuner.

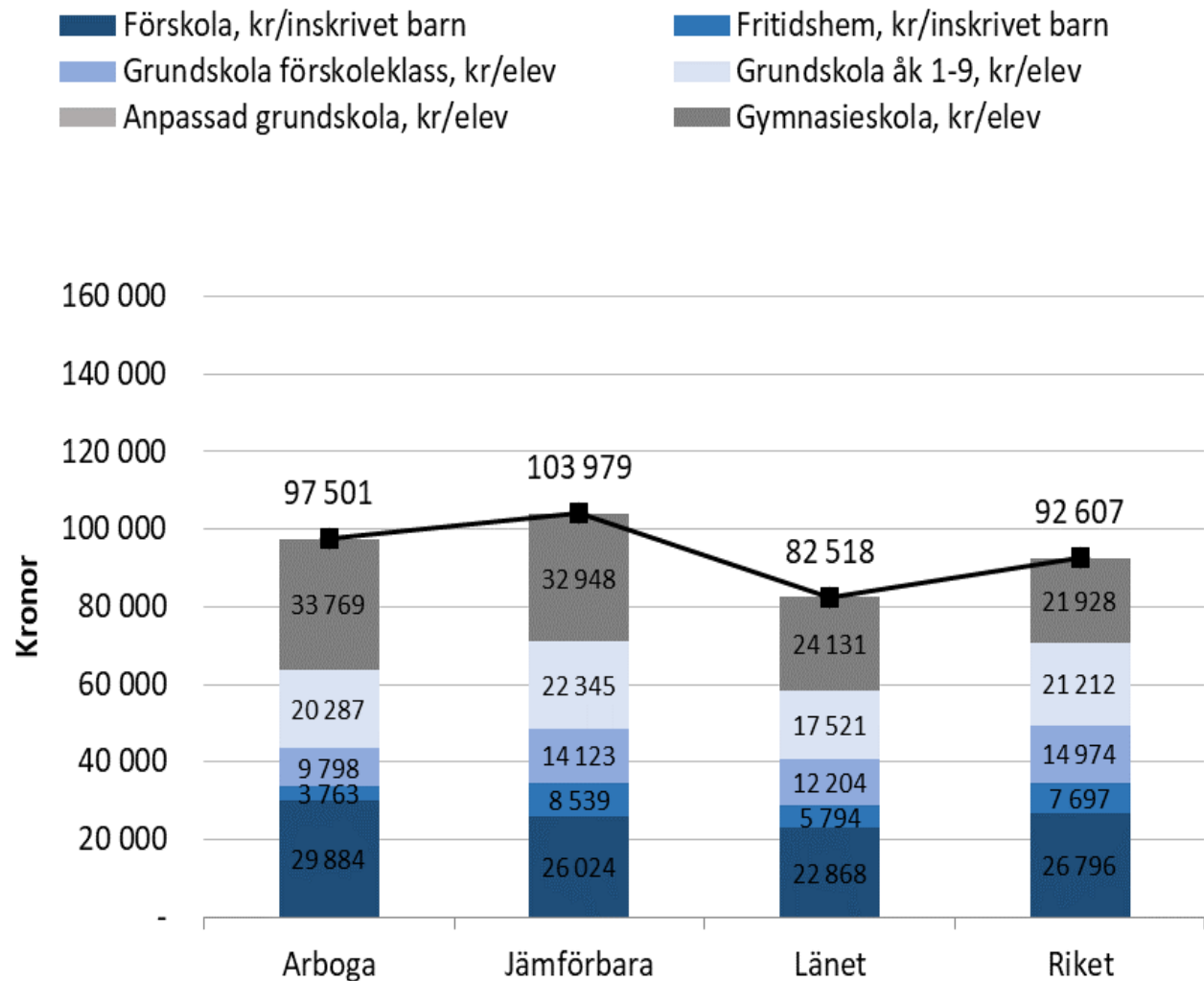
Övrig utbildning – Sammanfattning

Arboga kommun bedriver anpassad grundskola till en lägre kostnad per elev jämfört med alla jämförelsegrupper. Anpassade grundskolan har många fler elever inskrivna jämfört med jämförbara kommuner

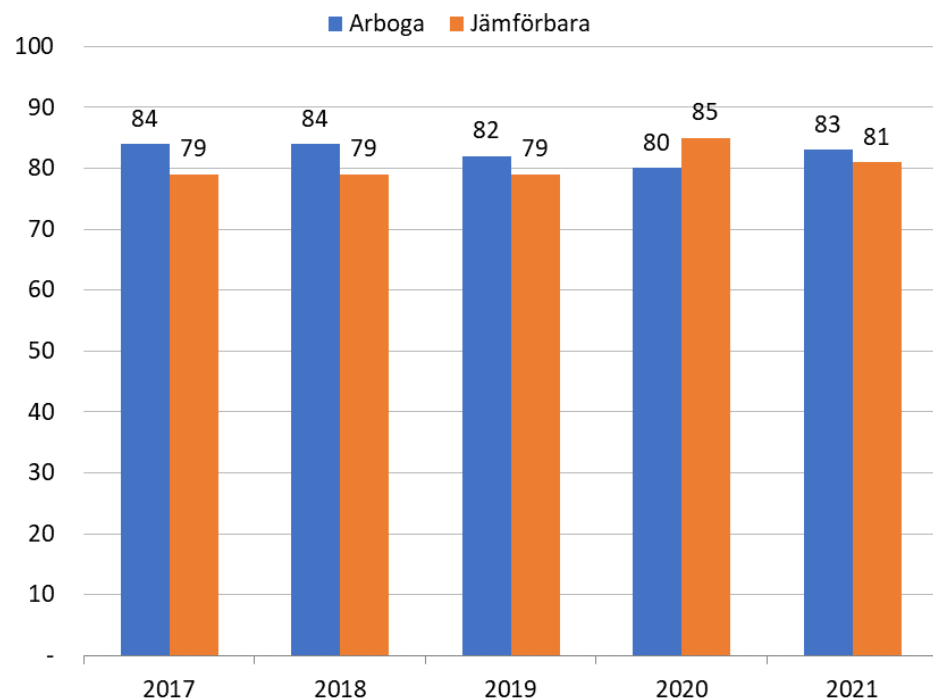

Barn- och utbildning lokalkostnader

Medarbetarengagemang (HME)

Hela kommunen och jämförbara kommuner

Barn- och utbildningsförvaltningen

